

Az édesanyák imáinak ereje

*Pro Ecclesia Hungariae-díjat kapott Bartal Józsefné,
a Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közössége leköszönő elnöke*

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek felterjesztése nyomán Pro Ecclesia Hungariae-díjat adományozott Bartal Józsefnének, a Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közössége leköszönő elnökének. A díjjal a püspöki testület elismerését fejezi ki azért a szolgálatért, amelyet élete folyamán Bartal Józsefné a Katolikus Egyház szolgálatában végzett.

A díjátadó ünnepségre október 3-án, hétfőn délben került sor Budapesten, az MKPK városligeti székházában. A megjelenteket Veres András győri megyéspüspök, a püspöki konferencia elnöke köszöntötte, örömét fejezve ki, hogy ilyen sokan elkísérték a kitüntetettet, mert ez azt jelenti: nemcsak múltja, hanem jövője is van a Szent Mónika Közösségnek – mondta Bartal Józsefnének címezve szavait –, „amelynek Ön anyja volt, szervezője és gondozója is”.

Laudációja elején a püspök, aki személyes kapcsolatba is került a közösséggel, amikor szentmisét mutatott be a számukra, hálát adott, hogy mindenütt akadnak az országban néhányan, akik a közösséget ápolják. „Nem túlzás azt állítani: ennek is köszönhető, hogy a korábbi, olykor reménytelennek látszó hely-

zetből ma már sokkal pozitívabban tekinthetünk a jövőbe. Ez a közösség áldásos, imádságos tevékenységével olyan lelki erőforrássá válhat ebben a társadalomban, amire nagyon vágyunk” – fogalmazott Veres András.

A laudáció után az MKPK elnöke adta át a díjat Bartal Józsefnének.

Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet és örömét fejezte ki, hogy a Szent Mónika Közösség naponta gyarapodik, és reményét arra, hogy ez bizonyára így lesz a jövőben is az új vezető, Piroska működése alatt, „aki sokkal fiatalabb, ügyesebb, okosabb és alázatosabb, mint én”.

A Szent Mónika Közösség új világi elnöke, Vereckiné Rajkai Piroska lapunk kérdésére elmondta: Szekszárdon él; két fia született, de elsőszülött gyermeke harmincéves korában egy súlyos betegség következtében elhunyt; három unokája van. A Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közösségének 1999 óta a tagja, Veronkát is azóta ismeri. Egyedül lépett be, de több mint tíz évvel később, 2010-ben sikerült közösséget is létrehoznia Szekszárdon, ott ma már körülbelül nyolcvan van. Mindez a fia halálát követően történt, megtöretése elmélyítette a hitét.

(Folytatás a 3. oldalon)

Fotó: Lambert Attila

**Lépésről lépésre
a cigánymisszióba**
Indiai szerzetes nővérek
érkeztek Felsőgallára
7. oldal

**Papok és hívek:
Mit várunk
egymástól?**
Családpasztorációs
papi találkozót tartottak
Budapesten
8. oldal

**Köszönjük,
Uram,
a pedagógusainkat!**
A főszerkesztő jegyzete
a 9. oldalon

Jó szomszédok és barátok akarunk lenni

Szlovén–horvát–magyar katolikus találkozó Belatinben

„Három nemzet gyermekei vagyunk, de egy a tejünk, ami táplál és alakít: Krisztus evangéliuma” – fogalmazott az egység mélyítését, katolikus hitünk megerősítését célzó találkozón Bože Rado varasdi megyéspüspök. A három szomszédos nemzet október 8-án tartott liturgikus találkozására Veres András győri megyéspüspökkel, az MKPK elnökével Szent László ereklýje is ellátogatott a szlovéniai Belatinbe.

(Folytatás az 5. oldalon)

Gyertyás rózsafüzér-körmenet a békéért a budai Várban

Október 8-án, Magyarok Nagyasszonya ünnepének estéjén Erdő Péter bíboros, prímás gyertyás rózsafüzér-körmenetet vezetett a békéért a budai Várban. A körmenet a Nagyboldogasszony (Mátyás)-templom előtti Szentháromság térről indult. A több száz imádkozó bejárta a Várnegyed utcáit, majd visszatért a templom elé.

(Folytatás a 2. oldalon)

A küldetés felszabadító erejével a jogászképzésben is

*Interjú Komáromi Lászlóval,
a PPKE JÁK dékánjával*

Komáromi László szeptember óta a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) Jog- és Államtudományi Karának dékánja. Korábban rektorhelyettesként dolgozott az intézményben. A jogász hivatásról és a katolikus értékek képviseletéről beszélgettünk vele.

– Az elmúlt időszakban az egész egyetem vezetői szintjén dolgozott. Ön szerint mi a Pázmány küldetése a mai Magyarországon?

– Ugyanaz, ami tizenöt vagy harminc évvel ezelőtt volt, és ami a jövőben is lesz: feladatunk az igazság keresése oly módon, hogy az általuk feltárt igazságot beillesszük az egységes keresztény világszemlélet egészébe. Ezt nagyon pontosan meghatározza az Ex corde Ecclesiae kezdetű apostoli rendelkezés, amelyet Szent II. János Pál pápa adott ki a katolikus egyetemek küldetéséről. Ezeknek az egyetemeknek szolgáló küldetésük van: az ott zajló munka révén tanulmányozni a kortárs problémákat, hozzájárulni a társadalmi igazságosság megvalósulásához, s mindezt keresztény elkötelezettséggel, a kutatás eredményeit beágyazva az egységes keresztény világszemléletbe, az oktatómunkában is.

(Folytatás a 9. oldalon)

Ne hagyjatok nyugton bennünket!

Ferenc pápa beszéde a fiatalokhoz Assisiben (1. rész)

Szeptember 24-én a pápa Assisibe látogatott, ahol a világ száz országából mintegy ezer fiatal, közgazdász és vállalkozó gyűlt egybe a „Ferenc gazdasága” elnevezésű rendezvényre. Nyolc fiatal tanúságtétele után elhangzott beszédében a pápa új gazdasági paradigma megteremtésére, a szegények középpontba állítására, környezetvédelemre, munkahelyteremtésre, az eszmék konkrét megvalósítására bízott. Ferenc pápa beszédét több részletben adjuk közre.

Kedves fiatalok, jó napot kívánok! Több mint három éve vártam erre a pillanatra, azóta, hogy 2019. május 1-jén megírtam azt a levelet, amely meghívott, majd idehozott benneteket Assisibe. A Ferenc gazdaságával való találkozás – hallottuk az imént – sokatokban felébresztett valamit, ami már megvolt bennetek. Ti már elköteleztétek magatokat egy új gazdaság megteremtése mellett; ez a levél összehozott benneteket, szélesebb látókört adott nektek, s e levélnek köszönhetően egy olyan, fiatalokból álló világközösség részének érezhetitek magatokat, amelynek ugyanaz a hivatása, mint nektek. És amikor egy fiatal meglátja egy másik fiatalban saját meghívását, és aztán ez a tapasztalat több száz, több ezer másik fiatalban megismétlődik, akkor nagy dolgok válnak lehetővé, még az is, hogy egy olyan hatalmas és összetett rendszer, mint a világ-gazdaság megváltoztatásában reménykedjünk. Sőt, ma már elavult dolognak tűnik gazdaságról beszélni: ma pénzügyről beszélünk, és a pénzügy valami vízenyős dolog, lég-nemű dolog, megfoghatatlan. Az egyik világhírű közgazdász elmesélte nekem, hogy egyszer szervezett egy találkozót a gazdaság, a humanizmus és a vallás kapcsolatáról, és a találkozó jól sikerült. Ugyanezt akarta tenni a pénzügygel, de az nem sikerült. Legyetek óvatosak a pénzügy légneműségével: a gazdasági tevékenységet vissza kell vinnetek a gyökereihez, az emberi gyökerekhez, ahogyan azok létrejöttek! Ti, fiatalok, Isten segítségével, meg tudjátok ten-

ni, képesek vagytok megtenni; a fiatalok már többször is sok mindent tettek a történelem során.

Fiatalkorotokat egy nem könnyű időszakban élitek: a környezeti válság, majd a világválság, most pedig az ukrainai háború és a többi háború, mely évek óta tart különböző országokban, rányomja bélyegét életetekre. A mi nemzedékünk sok gazdaságot hagyott rátok, de nem tudunk vigyázni a bolygóra, és most nem vigyázunk a békére.

Amikor azt halljátok, hogy a San Benedetto del Tronto-i halászhalk egy év alatt tizenkét tonna szemetet, műanyagot és hasonló dolgokat gyűjtöttek ki a tengerből, akkor láthatjátok, hogy nem tudunk vigyázni a környezetünkre, következésképpen a békét sem őrizzük meg. Ti arra kaptatok meghívást, hogy az „összeomlóban lévő” közös ház építőmesterei legyetek. Mondjuk ki: összeomlóban van! A mai korban az Assisi Szent Ferenc által inspirált új gazdaságnak földbarrát gazdaságnak és békegazdaságnak kell lennie. A gyilkos gazdaságot (vö. *Evangelii gaudium apostoli buzdítás*, 53) az élet gazdaságává kell alakítanunk, a gazdaság minden dimenziójában. El kell érünk a „jó életet”, ami nem dolce vita vagy kényelmes időtöltés, nem. A jó élet az a misztika, amelyet a földdel való kapcsolatunkban az őshonos népek tanítanak meg nekünk.

Nagyra értékeltem, hogy ezt az assisi találkozót a próféciáról mintáztátok. Tetszett, amit a próféciáról mondtatok! Assisi Szent Ferenc élete – megtérése után – prófécia volt, mely napjainkban is folytatódik. A *Bibliában* a prófécia szorosan kapcsolódik a fiatalokhoz. Sámuel kislány volt, amikor meghívást kapott, Jeremiás és Ezekiel fiatal volt; Dániel tizenéves, amikor megjósolta Zsuzsanna ártatlanságát, és megmentette a haláltól (vö. Dán 13,45–50); Joel próféta pedig azt hirdeti a népnek, hogy Isten kiárasztja Lelkét, s „fiaitok és leányaitok prófétálni fognak” (Jo 3,1). A *Szentírás* szerint a fiatalok a tudás és értelem szellemének hordozói. Az ifjú Dávid volt az, aki megalázta az óriás Góliát gőgjét (vö. 1Sám 17,49–51). Valóban, ha a civil közösség és a vállalkozások nélkülözök a fiatalok képességeit, az egész társadalom el-

sorvad, mindenkinek az élete sötétségbe borul. Hiányzik a kreativitás, hiányzik az optimizmus, hiányzik a lelkesedés, hiányzik a bátorság a kockáztatásra. Egy fiatalok nélküli társadalom és gazdaság szomorú, pesszimista és cinikus. Ha látni akarjátok ezt, menjenek el ezekre a liberális közgazdaságtanra szakosodott egyetemekre, és nézzétek meg az ott tanuló fiatalok arcát. De hála Istennek, ti itt vagytok: nemcsak holnap lesztek itt, hanem már ma is itt vagytok; nemcsak a „még nem” vagytok, hanem a „már” is, a jelen is vagytok.

A prófétai dimenzió által inspirált gazdaság ma a környezetről és a földről alkotott új jövőképben fejeződik ki. El kell érünk ezt a környezettel, földdel való harmóniát! Számos ember, vállalkozás és intézmény dolgozik az ökológiai irányváltáson. Tovább kell haladnunk ezen az úton, és többet kell tennünk! Ti ezt a „többet” csináljátok, és mindenkitől ezt kéritek. Nem elég a kozmetikázás, a fejlődési modellt kell megkérdőjelezni.

A helyzet olyan, hogy nem várhatunk a következő nemzetközi csúcstalálkozóra, mely hasztalan lehet: a föld ma ég, és ma kell változtatnunk, minden szinten! Az elmúlt évben a növegyazdasággal, egy innovatív témával foglalkoztatok. Láthattátok, hogy a növényi paradigmában más a kapcsolat a földdel és a környezettel. A növények képesek együttműködni a környezetükkel, és ha versengenek is egymással, valójában az ökoszisztéma érdekében együttműködnek. Tanuljunk a növények szelidségéből: alázatuk és csendességük egy másfajta stílust kínálhat nekünk, olyat, amilyenre nagy szükségünk van! Ha ugyanis ökológiai átmenetről beszélünk, de megmaradunk a huszadik század gazdasági paradigmáján belül, mely kizsákmányolta a természeti erőforrásokat és a földet, akkor az általunk alkalmazott manőverek mindig elégtelenek lesznek. A *Biblia* tele van fákkal és növényekkel, az élet fájától a mustármagig. Szent Ferenc pedig az összes élőlényvel való kozmikus testvériségével segít nekünk. Mi, emberek az elmúlt két évszázadban a föld rovására növekedtünk. És ennek a föld fizette meg

az árát! Gyakran kifosztottuk, hogy növeljük saját jólétünket, és még csak nem is mindenkinek, hanem csak egy szűk csoportnak a jólétét. Itt az ideje, hogy új bátorságra leljünk, s elhagyjuk a fosszilis energiaforrásokat, és felgyorsítsuk a negatív hatás nélküli vagy egyenesen pozitív hatású energiaforrások fejlesztését. Azután el kell fogadnunk azt az egyetemes etikai elvet – mely azonban nem tetszik nekünk –, hogy a károkat helyre kell hozni. Ez egy etikai, egyetemes etikai elv: a károkat helyre kell hozni! Ha úgy értünk el növekedést, hogy közben visszaélünk a bolygóval és a légkörrel, akkor ma meg kell tanulnunk áldozatokat hozni a még nem fenntartható életmódban is. Különböző gyermekeink és unokáink fogják kifizetni a számlát, mely túl magas és túl igazságtalan lesz. Meghallgattam egy nagynevű, világhírű tudóst, aki hat hónappal ezelőtt azt mondta: „Tegnap született egy unokám. Ha így folytatjuk, szegénykének harminc évben belül egy lakhatatlan világban kell élnie.” Gyermekeink és unokáink fogják kifizetni a számlát, mely túl magas és túl igazságtalan lesz. Gyors és határozott változtatásra van szükség. Komolyan mondom: számítok rátok! Kérlek benneteket, ne hagyjatok nyugton bennünket, és mutassatok példát nekünk!

És megmondom az igazat: ezen az úton járni bátorságot és néha egy kis hősiességet igényel. Egy találkozón hallottam egy huszonöt éves fiatalembert, aki épp akkor szerzett magas szintű mérnöki diplomát, de nem tudott elhelyezkedni; végül egy olyan iparágban talált munkát, amelyről nem igazán tudta, mi az; amikor alaposabban utánajárt, hogy

mit kell csinálnia – munka nélkül, munkaképes állapotban –, elutasította, mert fegyvereket gyártottak. Ők a mai kor hősei.

A fenntarthatóság többdimenziós szó. A környezeti dimenzió mellett a társadalmi, a társas és a szellemi-lelki dimenzió is létezik. A társadalmi kezdjük lassan felismerni: tudatára ébredünk, hogy a szegények kiáltása és a föld kiáltása ugyanaz a kiáltás (vö. *Laudato si’ enciklika*, 49). Ezért amikor az ökológiai változtatáson dolgozunk, szem előtt kell tartanunk, hogy bizonyos környezetvédelmi döntések milyen hatással vannak a szegénységre. Nem minden környezetvédelmi megoldásnak van azonos hatása a szegényekre, ezért azokat a megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek csökkentik a nyomort és az egyenlőtlenséget. Míg közben megpróbáljuk megmenteni a bolygót, nem hanyagolhatjuk el a szenvedő embereket. Nemcsak a szén-dioxid-kibocsátás olyan környezetszennyezés, amely megöl, hanem az egyenlőtlenség is halálosan szennyezi bolygónkat. Nem engedhetjük, hogy az új környezeti csapások kitöröljék a nyilvánosság teréből a társadalmi igazságtalanság ősi és mindig jelenlévő csapásait, sem a politikai igazságtalanságokét. Gondoljunk egy politikai igazságtalanságra: például a rohingyáz szegény, meggyötört népére, melynek egyik helyről a másikra kell vándorolnia, mert nem élhet a saját hazájában. Ez egy politikai igazságtalanság!

(A beszéd 2. részét következő számunkban közöljük.)

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

(Folytatás az 1. oldalról)

A gyertyás rózsafüzér-körmenetet az Emmánuel Közösség, a Szeretetláng Mozgalom, a Szociális Testvérek Társasága, valamint több egyházi közösség hirdette meg mindazoknak, „akik szívükben hordozzák hazánk, Európa és a világ békéjét és védelmét”.

A Szeretetláng Mozgalom által megfogalmazott közlemény kiemeli: a februárban kirobbant ukrainai háború nem csendesedik, s ahogy mélyül a konfliktus, az is látszik, hogy emberi megoldást nagyon nehéz találni a sokasodó szenvedésre és problémára.

A naponta érkező riasztó hírek hallatán elérkezett az idő, hogy felidézzük magunkban a régmúlt vagy az utóbbi idők olyan rendkívüli eseményeit, amikor a közös ima, különösen a rózsafüzér ereje csodás módon megváltoztatta a történelem menetét. Az egyik legismertebb ezek közül a Fülöp-szigeteki rózsafüzéres forradalom. 1986-ban Manilában kétféle, a csuklóján rózsafüzért viselő ember gyűlt össze bíboros főpásztoruk vezetésével, hogy békés úton elérjék Ferdinand Marcos elnök távozását. Amikor a diktátor kiadta ellenük a tűzparancsot, egy csodás szépségű, fénynyaláb-

Gyertyás rózsafüzér-körmenet a békéért a budai Várban

tól övezett hölgy jelent meg az állig felfegyverzett katonák és a rózsafüzért imádkozó tömeg előtt. Ez elegendő volt ahhoz, hogy megakadályozza a vérontást, és Marcos elnök másnap elhagyta az országot.

A rózsafüzér-körmenet fő helyszíne azért lett a budavári Nagyboldogasszony-templom, mert emblemikus történelmi helyszíne Magyarország békéjének. 1686-ban, a török kiűzése során ugyanis nevezetes „Mária-csoda” történt itt. Egy robbanás után a Szent Szűz addig elrejtett szobra tűnt fel a törökök előtt, amit ők természetfeletti jelenésként értelmeztek, s ettől a helyőrség morálja szinte azonnal összeomlott, így a város még aznap a keresztények kezére került. Magát a Szentháromság teret is ezután alakították ki halálból őseink a Nagyboldogasszony-templom körül.

A gyertyás rózsafüzér-körmenet előtt az Emmánuel Kö-

zösség zenekara dicsőítő dalokat énekelt. Az est kezdetén Fábrý Kornél, az Országos Lelkipásztori Intézet igazgatója köszöntötte a templom előtti teret teljesen megtöltő híveket. Örömet fejezte ki, hogy ilyen sokan eljöttek és azért is, mert öt-hat, ukrán határhoz közeli falu jelezte, hogy lélekben csatlakozik az imádkozó körmenethez, csak úgy, mint a csiksomlyói hívek. Kornél atya leszögezte: bízunk a rózsafüzér-ima erejében. Példaként említette a le-pantói csatát és az osztrák példát.

Erdő Péter bíboros a körmenet elején elmondott beszédében hangsúlyozta: „Azt mondta az Úr kezdetűl fogva: Az én gondolataim a békesség gondolatai, és nem a pusztulásé (vö. Jer 29,11). De a te gondolatod nálad van, Urunk, és mi nem tudjuk, hogy te mit gondolsz. Vajon ki látta az Úr gondolatait, vagy tanácsot ki adott neki? (Vö. Róm 11,34)

De leszáll hozzánk a békesség gondolata, hogy megvalósítsa a békét. Az Ige testté lett, és már közöttünk élt (Jn 1,14). Valóban a szívünkben él a hit által, ott van emlékezetünkben, ott él a gondolatunkban, és leszáll egészen a képzeletünkig. Miként lehetséges mindez? Gondolj arra, aki a jászolban feküdt, és a Szűz ölében pihent. Kövessük őt a hegyre, ahol prédikált, az éjszakába, amelyet imádkozva átvirrasztott.

Kedves Testvérek! A mai estén rózsafüzért imádkozva járjuk a Várnegyed utcáit. Kérjük a Magyarok Nagyszónyának közbenjárását fővárosunk, népünk és az egész világ békéjéért. Hazánkban csodálatos imameghallgatások fűződnek Magyarok Nagyszónyának kegyképéhez, amelyet a márianosztrai pálosok őriznek.

Vezessen és kísérjen minket utunkon a Boldogságos Szűz Mária, Magyarok Nagyszó-

nya és Szent Fia, akiket ez a szentkép ábrázol.”

A gyertyás rózsafüzér-körmenet végén Fábrý Kornél arra kérte a jelenlévőket, hogy továbbra is imádkozzák a rózsafüzért Európa és a világ békéjéért, egészen addig, míg be nem fejeződik a háború Ukrajnában. Egyúttal bejelentette: november 5-én, Szent Imre herceg liturgikus emléknapján a budapesti Szent István-bazilikában az esti szentmise után rózsafüzér-imádságra várják a híveket.

Ezt követően Erdő Péter bíboros a Halászbástya felől megáldotta a várost és az egész országot. Végül pedig a Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérte népünk, Európa és az egész világ békéjéért.

A gyertyás rózsafüzér-körmenet a Boldogasszony Anyánk egyházi népének és a magyar himnusz eléneklésével ért véget.

**Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita**

Az édesanyák imáinak ereje

*Pro Ecclesia Hungariae-díjat kapott Bartal Józsefné,
a Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közössége leköszönő elnöke*

(Folytatás az 1. oldalról)

Vereckiné Rajkai Piroska kiemelte: elsősorban a gyermekekért imádkoznak, nemcsak a sajátjaikért, hanem minden gyermekért. Napi imáik vannak, amelyekbe belesűrítik mindazokat a kéréseket, amelyek fontosak a család, a hit megtartása, a gyermeknevelés szempontjából. Piroska május végétől világi elnöke a közösségnek, intenzív a kapcsolata a helyi csoportokkal, eddig már száz csoporttal vette fel a kapcsolatot, e-mailen, telefonon vagy postai levelezéssel (hatszáz taggal e-mailen, négyszázal postán tartja a kapcsolatot). Évente két-három körlevelet küldenek a csoportoknak, akik továbbítják

Határtalan a Jóisten kegyelme

Beszélgetés a díjazottal

– Hazánkban 1992-ben jött létre a Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közösségének első csoportja Kalocsán, Róna Gábor jezsuita szerzetes pap és az Ön vezetésével. Hogyan történt ez?

– A Szent Mónika Közösséget Madridban alapították a Szent Rita-plébánián 1987-ben, amikor az Actio Catholica gyűlésen egy édesanya felvetette: mit tehetnek az édesanyák azért, hogy gyermekeik ne veszítsék el a hitüket? Válaszul többen elhatározták, hogy életük minden napján buzgón imádkoznak nemcsak a saját, hanem minden édesanya gyermekének hitéért, és hetente egyszer a templomban, az Oltáriszentség előtt is. Gyorsan terjedt a közösség híre más édesanyák felé is. Még abban az évben megkapták a madridi bíborostól az Egyház jóváhagyását. Az ima, amit megfogalmaztak, eljutott a világ más országaiba is. Szent Mónikát, Szent Ágoston édesanyját választották eszményképül. Mi itthon, Kalocsán 1991. augusztus 27-én, Szent Mónika liturgikus emléknapján értesültünk erről először, amikor a Szent István jezsuita templomban Róna Gábor atya prédikált erről.

– Ugye ő sokáig élt külföldön a szocialista rendszer idején?

– Igen, jezsuita szerzetes volt, sok évtizednyi külföldi szolgálat után tért haza a rendszerváltáskor. A Szent István-templom az első itthoni szolgálati helye volt. Az, hogy a spanyol édesanyák szervezeten összefogtak, és imádkoznak a gyermekeikért, hogy ne veszítsék el a hitüket, többünket szíven ütött. Két évvel voltunk a rendszerváltozás után, negyven évig a szülők nagy többsé-

ge nem járatta a gyereket hittanra, nem jártak templomba, bekövetkezett nálunk a teljes hitbeli leépülés. Ezt a családok nagyon megsínyleték, mert több generáció is felnőtt úgy, hogy nem hallott Istenről. Aki nyíltan megvallotta a hitét, az az állásával játszott. Miután Gábor atyától értesültünk a Szent Mónika Közösség létéről, többen felismertük az ebben rejlő nagy lehetőséget. Szentmise után beszélgettem az édesanyákkal arról, hogy ez kiváló kezdeményezés, meg kellene valósítani itthon is. Mi, kalocsai édesanyák egy évig fontolgattuk a hírt, majd tizenkilencen kéréssel fordultunk Gábor atyához, hogy kérje meg Madridból az imalapot, és alakuljon meg itt is egy imaközösség. Elhatározásunkat támogatva hamarosan megtörtént a levélváltás. A spanyol pap, Lorenzo atya levélben biztatta az itteni édesanyákat, hogy legyenek buzgók az imában és terjesztésében. Elküldte Szent Mónika életrajzát és az imát. A bölcsen megfogalmazott imádság kapaszkodót nyújt ahhoz, hogy a szülők ne a saját elképzeléseikhez ragaszkodjanak, ne az általuk jónak tartott megoldást akarják mindenáron „kiimádkozni”, hanem teljes bizalommal hagyatkozzanak rá az Úr gondviselő szeretetére. Helyesebb istenkép és bensőségebb kapcsolat alakul ki az édesanyákban, nagymá-
kban. Így jött létre 1992. augusztus 27-én az első magyar Szent Mónika Közösség, amit Gábor atya áldott meg, és amelynek lelkipáteréje lett.

– Egy az egyben átvették a spanyol mintát?

– Nem egészen, mert a spanyolok úgynevezett kórusokba osztják a közösség tagjait, ami azt jelenti, hogy

hét személy alkot egy kiscsoportot, és beosztják a hét napjait egymás között. Nálunk nincs ilyen kötelező forma. Bárki csatlakozhat, aki vállalja a napi imát otthonában és hetente egyszer a templomban az Oltáriszentség előtt. Mi, kalocsai édesanyák egy év alatt már százötvenhatan lettünk, és

összegyűltünk minden hónap 27-én, megosztottuk gondjainkat, örömeinket, és együtt imádkoztunk.

– Mennyire kerültek bele a katolikus köztudatba?

– Az első híradás közösségünkéről az Új Emberben jelent meg az 1994. május 1-jei anyák napi számban. A cikk hatására elindult a levéláradat az ország minden részéről. Kérték az imalapot, hogy csatlakozhassanak a közösséghez. Róna Gábor atya papi teendői mellett képtelen volt ezt a levelezést megoldani, így az alapító tagok közül megkérte az egyik édesanyát, hogy válaszolja meg a kéro leveleket. Először az idősebb édesanyák, nagymamák kapcsolódtak be, akik rádöbbentek, a negyven év

– hogy gyermekeink életük csalódásai, veszélyhelyzetei vagy testi megpróbáltatásai közepette is megtapasztalják gondoskodó szeretetét
– hogy ha az élet útvesztőiben egyik vagy másik gyermekünk megrendülne hitében, és letérne a helyes útról, őt akkor is szeretetünkkel, türelmünkkel és imáinkkal segítsük, hogy visszataláljon hozzád
– hogy ha gyermekeink megbántanak, eltávolodnak tőlünk, vagy hálátlanok velünk szemben, mi akkor is teljes bizalommal terjesszük eléd kéréseinket
– hogy férjeink megértsek, milyen fontos feladat gyermekeink jellemének és hitének erősítése, és szívből segítsék őket imáikkal is
– hogy gyermekeink családjában a te békéd és szereteted uralkodjon, és unokáink is erősödjének hitükben
– hogy amikor más édesanyákkal találkozunk, fel tudjuk ébreszteni bennük a közösségünkhöz való tartozás vágyát.
Különösen könyörgök a mai napon (saját kérés) ... gyermekeért. Könyörgjünk! Szűz Mária, Égi Édesanyánk, eszközöld ki számunkra is azt az örömet, amiben Szent Mónikának volt része, amikor láthatta fia életében a hit diadalát.
Úr Jézus, kérünk add meg nekünk, szülőknek és gyermekeinknek azt a nagy kegyelmet, hogy majd együtt örövendzessünk a Te di-csőségedben az egész örökkévalóságon át. Amen.

Édesanyák napi imádsága

Mennyei Atyánk, minden ajándék és öröm osztogatója, aki nekem az édesanyai hivatást adta, hálát adok neked és áldom szent nevedet.
Úr Jézus, kérlek, növeld hitemet, erősítsd reményemet és tökéletesítsd szeretetemet, hogy jó keresztény édesanya lehessék.
Szentlélek Uristen, erősíts engem, hogy életem minden nehézsége közepette se szűnjek meg gyermekeink hitéért imádkozni.
Minden könyörgés előtt mondjuk: Segíts minket, Urunk
– hogy gyermekeinket életünk példájával vezessük tefelé
– hogy amikor gyermekeinkkel foglalkozunk, jóságos higgadság, tekintély és szeretet áradjon belőlünk
– hogy figyelemmel kövessük gyermekeink jellembeli fejlődését, és meg tudjuk óvni őket a rossz környezeti befolyásoktól
– hogy keresztény életünk oly vonzó legyen gyermekeink számára, hogy azt kövessék és másokra is átsugározzák
– hogy gyermekeink tiszteljék Szentatyánkat, ragaszkodjanak az Egyházhoz és együttműködjenek lelkipásztorainkkal
– hogy ha gyermekeink közül valamelyik meghívást kapna a papi vagy szerzetesi életre, azt hálással elfogadjuk és támogassuk

azt a tagoknak. A csoportok létszáma változó: van, ahol húsz-harminc fő, van, ahol több, náluk például nyolcvan. Évente kétszer tartanak országos találkozót, az egyiket májusban, a Szűzanya hónapjában, a másikat Szent Mónika liturgikus ünnepéhez, augusztus 27-éhez kapcsolódóan.
Vereckiné Rajkai Piroska felhívta a figyelmet: a Szent Mónika Közös-

ség imaközösség, legfőbb küldetésük, hogy imádkozzanak a gyermekeik, unokáik, férjük hitéért, hitük megmaradásáért, s hogyha eltávolodtak a hittől, akkor azért, hogy visszataláljanak Krisztushoz, illetve hogy a mai ideológiai káoszban megmaradjanak kereszténynek.

B. D.

Bartal Józsefné 1943. szeptember 20-án Bátyán született Jánosity Veronika néven. Az általános iskolát Bátyán végezte, később Baján gyors- és gépirői képzést szerzett, majd Kalocsán érettségizett.

42 éven át munkaügyi előadóként dolgozott, nyugdíjba vonulása után pedig még két évtizeden át dolgozott a kalocsai főszékesegyház kegytárgyboltjában.

1963-ban kötött házasságot Bartal Józseffel, akivel 42 éven át, férje 2005-ben bekövetkezett haláláig élt szentségi házasságban. Két lányuk és egy fiuk született. Gyermekeik hitbeli nevelését mindvégig fontosnak tartották: hittanra jártak, és a Bartal család együtt gyakorolta a katolikus hitet. Gyermekeik szentségi házasságot kötöttek, így a szülőket eddig kilenc unokával és hat dédunokával ajándékozta meg az Úr.

Bartal Józsefné fiatalkora óta tagja a Rózsafüzér Társulatnak, később a Jézus Szíve családjába is belépett. A megalakulást követően a Házas Hétvége-mozgalomhoz is csatlakozott férjével.

A rendszerváltás után, 1992-ben Róna Gábor jezsuita szerzetes pap biztatására és segítségével megszervezte Kalocsán a Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közösségét, amelyet harminc évig világi elnökként vezetett.

alatti mulasztásuk milyen következményekkel járt. Szinte lehetetlennek érezték gyermekeik életében az Istennel való kapcsolat helyreállítását. Végső kétségbeesésükben magukévá tették a jelmondatot:

Ha már nem beszélhetsz gyermekeidnek Istenről, hát beszélj Istennek gyermekeidről!

együttlét, imádkozás igényéből és abból a missziós szándékból, hogy mindenhová elvigyük a gyermekekért imádkozó „szentmónikás” lel-küldet, rendszeressé vált az évi két országos találkozó. Az édesanyák szándéka, hogy az ország valamennyi templomában legyen ismert a Szent Mónika Közösség. Így aztán évente kétszer találkozunk, egyszer vidéken, egyszer Budapesten. Nagy előnye a Szent Mónika Közösségnek, hogy nem tartalmaz kötelezettségeket azon kívül, hogy naponta el-imádkozza minden édesanya, amikor épp időt tud rá szakítani, a közösség imáját, és hetente egyszer megteszi ugyanazt a templomban az Oltáriszentség előtt is.

Naponta tapasztaljuk meg az ima erejét. Nemcsak a saját gyermekeinkért, más édesanyák gyerekeiért is imádkozunk, de a veszélyben lévő magzatokért, a papjainkért is, és aktuális problémák, válságok megoldásáért is.

Biztos, hogy a mi közösségünk nem emberi találmány. Valaki súgta nekem is, hogy kezdjük el ezt itt, Magyarországon is. Az is csoda, hogy harminc évvel ezelőtt volt elegendő energiám, hogy elkezdjem.

– Hány tagjuk van?

– Több ezer. Ellenőrzött tagság nincsen, az égben tartják őket nyilván. Nincs semmilyen befizetési kötelezettség. Nincsenek alkalmazottak, mégis minden szépen megy. Folytonosan új hajtásokkal gazdagodik, és mindenütt megtalálható az öröm, a Szentlélek működésének jele. Már nemcsak Spanyolországban és Magyarországon van jelen a Szent Mónika Közösség, hanem más országokban is. Végtelen hálával és köszönettel tartozunk ezért a Jóistennek.

– Közösségük névadója, Szent Mónika csaknem húsz évig imádkozott fia, Ágoston megtéréseért.

– Aki már akkor nagy tudású ember volt, de ifjúkorában sokáig züllött fráter. Lehetetlennek látszott, hogy odaforul az egyetlen, szent-háromságos Istenhez. Mónika azonban nem esett pánikba, szoros kapcsolatot alakított ki a Jóistennel, zokogva könyörgött kitartóan, valóban, csaknem húsz évig mindennap fiáért, Ágostonért, aki végül megtért, püspök is lett belőle.

Semmi nem lehetetlen. Hatalmas az ima ereje, és határtalan az Isten kegyelme. Naponta tapasztaljuk ezt meg a közösség életében.

**Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila**

Jó szomszédok és barátok akarunk lenni

Szlovén–horvát–magyar katolikus találkozó Belatincben

(Folytatás az 1. oldalról)

Tekintélyes, 14 hektáros, különleges fafajokat, egzotikus növényeket bemutató park veszi körül a barokk Bánffy-Zichy-várkastélyt és a Szent László-templomot. Kőd üli meg a tájat ezen az októberi délelőttön.

A szabadtéri oltár előtt felállított padokat sorban foglalják el az érkezők, az a több ezer katolikus, akik a környező településekről érkeztek. Magyarok Szlovéniából és Magyarországról, horvátok Horvátországból és Magyarországról, szlovének helyből és több magyarországi településről.

Hosszan tart a bevonulás. Népviseletek és zászlósok vezetnek a menetet. Egy baldachin alatt látható az itt vendégeskedő Szent László-ereklje.

Nagy számban vannak jelen a szlovén és a horvát püspöki konferencia tagjai; itt van Jean-Marie Speich érsek, Szlovénia apostoli nunciusa. Magyarországot Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke, Udvardy György veszprémi érsek, Székely János szombathelyi megyéspüspök és Fekete Szabolcs segédpüspök, valamint Tóth Tamás, az MKPK titkára képviseli; Ausztriát Egidije Živković kismartoni püspök. Érkeztek magyar paptestvérek a Szombathelyi Egyházmegyből, illetve sok papnővendék a ljubljana-i és zágrábi szemináriumból, valamint itt vannak a győri szeminaristák is.

Együtt a hit és béke útján – a három nemzet találkozójának mottója a Ferenc pápa által meghirdetett színdusi folyamathoz kapcsolódik. Arról üzen a világnak, hogy jó szomszédként, barátként kívánunk élni az Egyház nagy családjában.

A hagyományos, közel harminc évre visszatekintő találkozóra első ízben jöttek magyarországi zarándokok. Szentgotthárdról Bodorkós Imre atya, a szentgotthárdi Nagyboldogasszony-templom plébánosa vezetésével érkeztek a hívek, Szentpéterfáról pedig Várhelyi Tamás hozott

gyar fordításban. Az elmélkedés Szűz Mária, a Rózsafüzér Királynője ünnepéhez kapcsolódott, akit „mindhárom nemzet anyjaként tisztel”.

Az evangéliumhoz kapcsolódva felidézte a püspök annak a nőnek az alakját, aki a tömegben figyelmen kívül hagyta Jézust, aki szavai által belépett az asszony világába, a lelkebe.

A nő Jézust anyja által dicséri, tudja, hogy a férfit nem illő közvetlen dicsérni. Jézus figyel rá, az evangélium örömhírével ajándékozza meg, és azt mondja neki: „Boldogok, akik hallgatják az Isten szavát”. Már az első bűn is abból eredt, hogy Ádám és Éva nem hallgatták Isten szavát. A szív, amely elveszíti lágy-ságát, nem hallgat Istenre, nem tud szeretni többé – mondta a püspök.

Ha figyelemmel, szívünk kitérővel hallgatjuk Jézust, a szívünkbe léphet. Mária volt az első, aki teljességében meghallgatta Isten szavát, és arra kér minket, mi is vessük az Úr

szavait a szívünkbe. Az evangélista még tovább megy: „Hát még azok milyen boldogok, akik hallgatják az Isten szavát, és meg is tartják!”

Isten feldobta a labdát és világos játékszabályokat állított: meghallgatni és megtartani Isten ígését. A közelségét adja és kívánja, boldogságot ajánl, egy természetfeletti intimitást.

Felbontja a nemzetek közötti határokat, és egy nemzeté, Isten nemzetévé formál bennünket.

Három nemzet gyermekei vagyunk, de egy a tejünk, ami táplál és alakít: Krisztus evangéliuma. Eltelve az evangéliummal lépünk közösen a hit és béke útjára! – buzdított a szónok.

Veres András záróbeszédében a zsoltárost idézte – „Nézzetek, milyen kedves és jó, ha egyetértésben élnek a testvérek!” –, és azt fogalmazta meg, itt, Belatincben ma mi is megta-

Szlovén, horvát és magyar fiatalok közös éneke a találkozó előestéjén

pasztalhattuk, milyen öröm, ha különböző nemzetek tagjaiként együtt ünnepehetünk ettől a „testvérháborútól, politikai és kulturális harcoktól hangos világban itt, Európa közepén”. Krisztusban egyenlők és testvérek lettünk, különbségtétel nélkül.

Nem szabad elfelednünk, hogy a megosztottság ellentétes Jézus tanításával – mutatott rá az MKPK elnöke. – Ezért nekünk, keresztényeknek nem szabad engedni semmiféle ezzel ellentétes, gonosz ármánykodásnak.

Egyedül a kölcsönös tiszteletnek, elfogadásnak és szeretetnek lehet létjogosultsága Krisztus követőinek közösségében. Sőt, még ennél is tovább kell mennünk. A krisztusi szeretet nyitott és elfogadó a nem keresztények iránt, sőt, még a velünk ellenségesen viselkedők irányába is.

Az itt jelen lévő három nemzet gyermekeit összeköti a közös történelmi múlt, a krisztusi evangéliumot hősiesen megélt szentek egész sokasága, köztük Szent László, aki nemcsak egyszerű uralkodó volt, hanem apostoli királyként az Egyház

is részt vettek az ifjúsági programon, amelyet a nagy találkozó előestéjén tartottak.

Varaždin (Varasd) városából nagy létszámú kórus érkezett. Jöttek a zágrábi szeminárium növendékei is; kísérőjük, Marko Domiter ifjúsági lelkész elmondta, a szlovén fiatalokkal szervezett találkozók rendszerezése. A házigazdák nevében Aljazz Basa, Marko atya szemináriumi társa köszöntötte a résztvevőket. Belatinc és a környéki települések szlovén fiataljai több pappal érkeztek. Egyikük, Simon Tihec dobrovnikai plébános, aki itt élő magyar fiatalokat is hozott. Több kispap a ljubljana-i szemináriumból szintén részt vett a találkozón.

Magyarországról is több csoportban érkeztek vendégek. Óra Krisztián, a szentgotthárdi Nagyboldogasszony Plébánia káplánja és Vigh Balázs diakónus vezetésével egy busznyai diák érkezett a Szent Gotthárd Általános Iskola és Gimnáziumból, a szentgotthárdi plébánia hittanos közösségéből. Végerbauer Richárd pre-

megecsítésén is sokat fáradozott – emlékeztetett Veres András, majd köszönetet mondott Peter Tumpf muraszombati megyéspüspöknek, hogy meghívására együtt ünnepehetett a három nemzet. „Isten áldása kísérje család- és nemzetépítő munkánkat!”

Végül Peter Tumpf püspök megfogalmazta azt az örömet, hogy a találkozó szentmiséjében megerősíthették a három nép között fonódott, Krisztusba vetett barátságot és békét.

A belatinci (beltinci) Szent László-templomban október 7-ére szlovén fiatalok hívták közös éneklésre, katekézisre, imára és szentségimádásra a horvát és magyar fiatalokat. A programot beszélgetés és vacsora zárta.

Hagyomány, hogy a három szomszédos nemzet találkozót ad egymásnak abban a templomban, melynek védőszentje Szent László király. Idén először magyar fiatalok

fektus vezetésével a győri szeminárium növendékei is eljöttek a találkozóra.

A fiatalokat Peter Tumpf muraszombati megyéspüspök, a Szlovén Püspöki Konferencia alelnöke köszöntötte.

A katekézist Rafael Mikec horvát atya tartotta.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A belatinci, Szent László király tiszteletére szentelt plébánia-templom 1742-ben épült barokk stílusban. 1890 és 1894 között neobarokk stílusban építették át, ekkor kapta meglehetősen szokatlan külső formáját. Nagy tiszteletnek örvendő a településen, de az egész egyházmegyében is Szent László, aki magyar királyként megalapította a Zágrábi Egyházmegyet, amely közel hét-száz évig magába foglalta a Muravidék egy részét.

A széthúzás helyett az összetartozást erősíteni

Szerzetesi fenntartású intézmények mentálhigiénés munkatársainak szakmai találkozója Budapesten

A szerzetesi fenntartású szociális intézmények mentálhigiénés munkatársai második alkalommal tartottak találkozót a Magyarországi Szerzeteselőjárók Konferenciájának Irodájában szeptember 22-én. Formanek Tamás beszámolójából közlünk részleteket.

Az egész ország területéről érkeztek a résztvevők. Nagyrészt bentlakásos idős otthonokból, szakosított ellátást nyújtó szociális intézményekből, de voltak nappali ellátásból érkező munkatársak is. Az alkalomra Máriapócsról és Győrújbarátról is jöttek a nagy távolság ellenére, jelezve, hogy nagy szükség van a szakemberek találkozására és egymás megerősítésére.

A délelőtti folyamán a résztvevők megismerkedtek a reflektív team szupervíziós módszerrel. Sólyom Bea – aki a Ferences Kilátó vezetője – volt ebben segítségünk.

A módszer rövid ismertetése után, a csoport egyik önként vállalkozó tagja 10 perces interjút készített az esethozóval, akit szintén spontán választottunk ki. A beszélgetés célja, hogy az interjút készítő csoporttag segítségével az esethozó minél pontosabban megfogalmazhassa a munkája során felmerült problémáját, minél mélyebben kibontakozzanak az elakadásai, és hogy ez benne milyen nehézséget okozott. Ezt pedig egy jó kérdésben fogalmazza meg a csoport számára. A kettőjük között zajló beszélgetést a csoport többi tagja metapozícióban (elfordulva, mintha ott sem lennének) hallgatta.

Következő lépésben a visszajelző csoport tagjai az érzéseik mentén reflektáltak a hallottakra, miközben az esethozó-interjúkészítő páros metapozícióban, tehát ugyancsak elfordulva hallgatja a szakmai megbeszélést. A visszajelző csoport nem megoldásokat mond a problémára, hanem saját érzéseit mondja el a kérdéssel kapcsolatban. Erősen előjött a gyakorlatban, hogy mennyire együttérzünk az eset-

hozóval, és hogy milyen sok a hasonló szituáció munkánk során.

Ezután az esethozó-interjúkészítő páros pár percben reflektál a hallottakra. Visszajelzést adtak, hogy volt-e olyan mondat, ami segít nekik továbblépni. Persze magát a mondatot nem árulták el.

Az ebéd előtti záró körben többen elmondták, hogy mennyire jó volt közösen átélni a nehéz szituációkat, és a közösség megértése és értő meghallgatása mennyire oldotta a feszültséget. Sokan egyedül vagy kettesben dolgoznak egy intézményben, nincs mód a szupervízióra, de többen gondolkodnak a többi kolléga bevonásával egy csoport felállításán. Nagyon fontosnak tartjuk egymás segítségét az intézményeinken belül.

Ebéd után az intézményekben folyó munkáról kérdeztem a résztvevőket. Hogy idős ellátottaink számára mennyire nehéz a covid-járvány után a háború miatt kialakuló energiaválság következményeit megérteni. Milyen sok feladatunk van, hogy a változásokat megmagyarázzuk, és oldjuk a sok feszültséget és félelmet. Megbeszéltük, hogy a közös munkát folytatjuk. Fél év múlva tavasszal ismét találkozunk, és addig a levelezőlistán keresztül segítjük egymás munkáját. Nagyon sok a fáradt munkatárs, nagy a kiegésző veszélye, szükséges egymás megerősítése és a csapatépítés. A mentálhigiénés munkatársaknak nemcsak az ellátottak felé van feladata, hanem a munkatársak felé is. A sok nehézségben az összetartást kell erősíteni, a széthúzást és feszültséget oldani.

Szöveg és fotó: szerzetesek.hu

Az Úrnak szolgáltok

Lektoravatás Szombathelyen

Október 2-án, vasárnap, az esti szentmise keretében Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök lektorárá avatta Kovács Lászlót és Varga Pétert a szombathelyi székesegyházban. Az új lektorok régóta készültek ennek a rendnek a felvételére, amivel jogosulttá váltak

arra, hogy a szentmiséken hivatalosan is felolvasóként szolgálhassanak.

A püspök szentbeszédében kiemelte: „Nem akárkinek, hanem az Úrnak szolgáltok.”

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Szent Erzsébet példája erősítse hivatásunkat!

A szlovák karitászarándoklata Sárospatakon

Az október 8-án megrendezett zarándoklatot pénteken egy nemzetközi konferencia előzte meg, amelyen szlovákiai, magyarországi és ukrainai (kárpátaljai) karitászszervezetek vezetői vettek részt. Szombatra a mintegy 25 fős szakmai találkozó népes zarándoklattá bővült.

A szomszédos ország karitászhálózata minden évben megrendezi országos zarándoklatát – idén Szent Erzsébet szülőhelyét választották a karitászmunkatársak találkozójának helyszínéül. Szerettel várták a több mint négyszáz szlovák és mintegy ötven magyarországi karitászmunkatársat és -önkéntest. A szlovák szervezők között ott szorgoskodott Bereczkei Miklós plébános és Árvai

Ferenc egri karitászigazgató is, akik jó házigazdaként a szervezést már hetek óta segítve mindent megtettek, hogy minél jobban sikerüljön a zarándoklat.

A karitásztalálkozó fő programja az ünnepi szentmise volt. A zarándoklatokat több pap és három püspök is elkísérte Szlovákiából.

Orosch János nagyszombati érsek homíliájában kiemelte: Erzsébet a szolgáló szeretet példaképévé vált, akit a hívőknek, köztük a papoknak is követni kell. Erzsébet számára minden rászoruló, minden beteg maga Jézus volt, és a kézzel fogható segítségnyújtás mellett a lelki szenvedéseiket is gyógyítani akarta. Mindannyiunknak ki kell lépni az utolsó vacsora terméből és az emberek közé menni, igaz szeretettel a rászorulókat felé fordulni. Ez

a zarándoklat erősítse meg hivatásukban a karitászmunkatársakat és vezessen arra, hogy mindig Krisztust követők legyünk – buzdított.

A szentmise végén az egri érsek megáldotta az oltárhoz készített kenyereket, amelyeket Szent Erzsébet kenyércsodájára emlékezve a karitászmunkatársai kiosztottak minden résztvevőnek.

A nap programja sajtótájékoztatóval folytatódott, ahol a szlovák püspökök kifejezték köszönetüket és örömeiket a közös találkozás miatt. Ternyák Csaba érsek emlékeztetett, hogy társak vagyunk a krisztusi úton.

Écsy Gábor, a magyar Katolikus Karitászigazgatója a két nap összegzésésként arról beszélt, a találkozásnak a közös együttműködések terve mellett azonnali gyakorlati hozadéka is lett. A két ország karitászszervezetei meg-

egyeztek, hogy a következő hetekben közösen összeállítanak egy segélyszállítmányt az ukrainai háborúban szenvedők megsegítése céljából. Miroszlav Dzurech, a szlovák karitászfőtitkára és Pavol Vilček, a szepesi egyházmegyei karitászigazgatója is megköszönte, hogy létrejöhett a találkozó.

A program délután egy Szent Erzsébetről szóló előadással folytatódott, majd litániával zárult.

Zagyva Richárd/
Katolikus Karitászigazgató
Fotó: Szent István Televízió,
Federics Róbert

Tegyük láthatóvá hitünket a mindennapokban!

Veres Andrással ünnepelt a százéves komáromi plébánia

Alapításának 100. évfordulóját ünnepelte október 2-án a komáromi plébánia. Ez alkalomból – a hívek kérésére – Boldog Apor Vilmos vértanú ereklyéjét adományozta Veres András győri megyéspüspök az egyházközségnek. A szentmisén a főpásztorral koncelebrált Kiss Róbert, a nagyszombati érsekség általános helynöke, észak-komáromi plébános és Takács Ferenc dél-komáromi plébános.

Blaskó József gimnáziumi tanár a közösség nevében köszönte meg Istennek, hogy az elmúlt száz évben fenntartotta a komáromi egyházközséget. Felidézte: két évvel a trianoni országcsontkís után, 1922-ben Surányi Ferenc atya szervezte meg a plébániát. Előtte ugyanis vallásilag is a történelmi Komárom része volt a Dunától délre eső rész. A hívek létszáma annyira megnőtt, hogy új templom építését kezdeményezte. A Jézus Szíve-templom – vagy ahogy a városban ismert: nagytemplom – 1937-ben készült el. Az ifjúság vallási nevelésére az Isteni Megváltó Nővérek vezetésével iskolát alapítottak. A virágzó hitéletet megakasztotta a II. világháború. Alapgyász, a város polgármestere és a helyi egyházközség világi elnöke felemelte szavát a zsidótörvények és a zsidók deportálása ellen, ezért a dachau koncentrációs táborba hurcolták, ahol mártírhalált halt. A kommunista diktatúra elnyomása után a rendszerváltást követően újraindulhatott a katolikus iskola.

A fiatalok figyelmét arra hívta fel Blaskó József, hogy napjainkban

nehéz igazi példaképet találni. Válasszák Boldog Apor Vilmos vértanút, akinek élete a legtisztább keresztény eszmét képviseli. „Adjunk hálát az elmúlt száz év kegyelmeiért, és kérjük Isten segítségét az elkövetkezendő évtizedekre!” – zárta beszédét a szónok.

Molnárné Taár Izabella, a Komáromi Járási Hivatal vezetője köszöntőjében elmondta: a trianoni békediktátumot követő nehéz időkben az itt élőkön az Istenhez fordulás segített.

Veres András püspök a szentmise bevezetőjében emlékeztetett: a

komáromi egyházközség az egész nemzet sorsát mutatja. Az elmúlt száz esztendő a sok nehézség ellenére újra erőt, életet, virágzást tu-

dott hozni. Csak az tud lélekben erős és békés maradni, aki életének minden pillanatában örül annak, hogy Krisztushoz tartozhat. Isten adja meg mindenkinek ezt az örömet, amely újabb száz éveket adhat ennek a közösségnek is – zárta prédikációját Veres András püspök.

A szentmise záróáldását követően körmenetben vitték az oltártól a templomon keresztül Boldog Apor Vilmos ereklyéjét őrzési helyére, a Szent József-oltárhoz.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Nagy T.

Lépésről lépésre a cigánymisszióba

Indiai szerzetes nővérek érkeztek Felsőgallára

Indiából augusztus 12-én hazánkba érkezett a Szűz Mária Misszionáriusai apostoli élet társaságának három örökfogadalmas nővére: Jyothi (Dzsoti), Pavana és Merin. Cigánymisszióba kezdenek a Székesfehérvári Egyházmegyében. Benvin Sebastian Madassery indiai származású verbita szerzetes az ő társaságukban fogadott minket a Pápai Missziós Művek felsőgallai házában a Világmiszió 20. országos ünnepe – október 8. – alkalmából.

Sebastian atyában, a Pápai Missziós Művek magyarországi igazgatójában már régóta ott motoszkált a cigánymisszió gondolata. Egyszer konferenciát is tartottak erről Kránitz Mihály atyával a budapesti Központi Szemináriumában. A verbita rend átvette Kuklai Antal atya cigánymissziós munkáját Körömben: ott most két verbita, a kongói származású Albert és a brazil Marko atyák tevékenykednek. Ám Tatabányán is van egy cigánytelep, velük nemigen foglalkoztak eddig.

Olvasmányai hatására egyre erősödött Sebastian atyában a meggyőződés, hogy a cigány társadalom inkább matriarchális jellegű, nem patriarchális, mint a magyar vagy az indiai. Ez utóbbiakban az apa a tekintély, az anya inkább a gyöngédséget képviseli. „A cigány társadalomban azonban, bár erős a férfi, de alapvetően az anya visz mindent. Éppen ezért gondoltam, hogy nővéreket hívlak, akik az asszonyokkal, lányokkal foglalkoznak, és ha meg tudják szólítani őket, az egész család velük tart.”

A Szűz Mária Misszionáriusai egy teljesen új rend, Olaszországban van még házuk, a magyarországi lesz Európában a második. Hogy miért éppen ők jöttek ide, elmeséli Sebastian atya a ház udvarán. „Az unokatestvérem szintén pap, a holland tartomány provinciális. Sokszor beszélgettem vele a cigánymissziós tervemről. Ő sok új indiai rendet ismer, a Szűz Mária Misszionáriusai generális anyjával is tartotta a kapcsolatot. Egyszer csak hívott, hogy tőlük tudnak ideküldeni nővéreket cigánymisszióra. Gondoltam, Isten jelet adott. Mint a Pápai Missziós Művek vezetője én nem tudok misszionáriusokat hívni ide. Így Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspökkel beszéltem arról, mi lenne, ha az indiai nővéreket ő hívná meg. Így is lett. Én csak közközbent működtem ebben a folyamatban: megírtam a meghívólevelet, és felajánlottam a felsőgallai házat, hogy a nővérek elkezdhesék a munkájukat.” A Szűz Mária Misszionáriusai név már első hallásra nagyon megtetszett Sebastian atyának, hiszen a Szent István-i országfelajánlás óta Mária Magyarország patrónája. „Hogy pont ilyen néven jönnek ide nővérek, ez nem véletlen. Később értjük majd meg a jelentőségét” – mondja a verbita szerzetes.

A felsőgallai ház története is érdekes, abban is felismerhető a gondviselés. Sebastian atya régóta tart lelki gyakorlatokat és párterápiát jegyespároknak, házaspároknak. Szeretett volna egy olyan helyet, ahová el lehet vonulni meditációra, befelé fordulásra. „Sokat imádkoztam alkalmas helyért én is, mások is. Hét évvel ezelőtt aztán sok évi ima után jött egy telefon Németországból, hogy van egy ház Tatabányán mellett, amit szeretnének a misszióknak adni. Nem ismertem az embert, aki hívott. Kiderült, a weboldalunkon keresztül talált ránk. A Lélek működését lát-

tam ebben, mondtam is neki, milyen régóta imádkozom már egy ilyen helyért. Hét apartman van itt, teljesen önálló szobák konyhával. Gondoltam, hét házaspár nagyon jól tud itt lelkigyakorlatozni.”

A ház a Keindl család tulajdona volt, sváb származásuk miatt a vi-

helyiséget az indiai étel illata, amit Jyothi, Pavana és Merin nővér főzött. Az asztalon nemcsak az étkészletet rendezték el szépen, hanem kis piros kövek is díszítik a terítőt. Indiai szokás ez a vendég tiszteletére.

Jyothi 2004-ben lépett a rendbe, a tizedik osztály elvégzése után (Indi-

vegő is. Újdonság nekik például, hogy itt zoknit kell húzni, mert hidegebb van, mint Indiában. Meg kell tanulniuk azt is, hogyan működnek az elektronikai eszközök vagy a fűtés. Miközben a nővérek felidéznek a nehézségeiket, sokat kuncognak. Hálásak, hogy a helyi-

kelnek. Mindennap elmennek szentmisére, néha reggel, máskor este, attól függően, hogy a környéken hol, mikor van mise. Reggel hattól hétig imádkoznak, általában fél nyolckor reggeliznek. 9-kor Tatabányára indulnak nyelvet tanulni, visszatérve időt szánnak a személyes imára, azután ebédelnek. Délután ház körüli munkákat végeznek a személyes imádságuk előtt, majd a környező plébániákon találkoznak emberekkel. Este hét órakor visszatérnek szentségimádásra és rózsafüzérre. Vacsora után fél 10-ig tanulnak, aztán újra együtt imádkoznak a kápolnában. Utána szilencium kezdődik a kongregáció szabályzata szerint. „De biztosan nem tartják be – mondja Sebastian atya, mire nagy nevetésben törnek ki a nővérek. – Néha 10 órakor hívnak telefonon. Akkor hogy lenne szilencium?”

Sebastian atya elmondja, mit lehet tudni a tatabányai cigányságról. Ez egy olyan közösség, ahonnan sokan járnak dolgozni. „Többfajta cigány közösség létezik Magyarországon, a keleti országrészben teljesen mások, mint Budapest környékén. Egy valami közös bennük: mindegyiknek van egy tekintélyes tagja. Vele kell jó kapcsolatot ápolni, és rajta keresztül eljutni a többiekhez. Ha ő haragszik valamiért vagy semmibe vesz, a misszió nem fog gyümölcsöt hozni.”

Sebastian atya a cigányok körében megélt korábbi élményeiről is mesél: „Egyszer Trabanttal mentem Nagybárányra, táborot szerveztem oda fiataloknak. Nagy kalap volt a fejemen, és még hosszabb volt a szakállam, mint most. Úgy néztem ki, mint egy Indiából érkezett vajda. Mindenki kijött a házakból, és nézett, mert elterjedt a hír, hogy itt van egy indiai. Nagyon vicces helyzet volt! Aztán készíttettem nekik éltelt indiai fűszerekkel, és mindenkit meghívtam. Úgy örültek! Láttam, hogy tudok bánni velük. Emberszámba kell venni, becsülni, kicsit megvendégelni őket, azután elfogadva az embert. Együtt zenéltünk, viccelődtünk. Lassan kell kezdeni velük, de biztosan. Nem szabad teológiai dolgokat mondani nekik, hanem az ő szintjükön beszélni a hitről. Ehhez az egónknak is törnie kell magát. Hosszú időt kíván ez a szolgálat, egy egész életet kell áldozni erre.”

A Pápai Missziós Művek igazgatója arról is beszél, hogy a járvány előtt börtönpasztorációt végzett, főleg Budapesten, a Maglódi úti büntetés-végrehajtási intézetben, de Balassagyarmaton és Dunajvárosban is megfordult. „Mindenhol eljöttek a cigányok a szentmisére, persze azért, hogy kicsit szabaduljanak a cellából. Szigorú szoktam lenni velük, de becsülnek. Fontos nekik, hogy indiai vagyok, mert úgy tartják, ők is onnan jöttek. Jobban megnyílnak előttem, mint mások előtt, sokszor mondják: az atyával mindenről lehet beszélni.”

A szerzetes nővérek az örökfogadalomkor kapták meg fekete fátylukat, addig fehérét viseltek. Lehetnének száriban is, Indiában a rendtársaik azt viselik, de Magyarországon inkább a fehér habitust hordják a hűvösebb időjárás miatt. Gyűrűjükön a kongregáció nevének monogramja látható. Nyakukban fészület, amit a beöltöztetésükkor kaptak. Ezen Szűz Mária a megfeszített Fiát öleli a kereszt mellett állva. A nővérek úgy értelmezik, ők maguk is Jézust fogják, mint ahogyan Mária ezen a különleges kereszten. Belekapaszkodnak a keresztre feszített Úrba, és ölelik, mindenüket odaadva.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

lánháború idején el kellett menniük innen. Az öt testvér közül hárman papok (egyikük karthauzi szerzetes), a negyedik apáca, az ötödik pedig óvónő, nem ment férjhez. Az egyik testvér, Keindl Antal atya idővel visszatért ide, és 2015-ig, a haláláig ugyanabban a szobában élt, ahol annak idején megszületett. Még kápolnát is kialakított az egyik szobában, naponta ott misézett.

Sebastian atya így mesélt arról, hogyan vált a ház a lelkigyakorlatok otthonává: „Megnéztem, és nagyon megtetszett. Minden úgy volt benne, ahogy nekünk jó. Akkor megtapasztaltam, hogy Isten a megfelelő időben meghallgatja a kéréseinket, csak türelemmel, kitartóan kell imádkoznunk. Jeleztem a verbita rendnek, hogy nem tudom átvenni a házat, mivel szerzetes vagyok. Azt mondták, nekik nem kell, így nagyon elszomorodtam. Szóltam az adonyi nővéreknek, hogy lenne ez a ház, vegyék át, alapítsanak itt közösséget, a püspök atya is megad hozzá minden segítséget. Ők szívesen vállalkoztak erre, a generális anya engedélyezte az épület átvételét, de nem tudott három-négy nővért ideküldeni egy új közösség létrehozására. Így megbeszéltük, hogy én leszek a felelős a ház fenntartásáért, és tarthatok benne lelkigyakorlatokat a házaspároknak addig, amíg a Szeplőtelen Szűz Mária Szolgálóleányai rend közösséget nem tud itt indítani. Mivel ez három év után sem sikerült, a Pápai Missziós Művek vezetőjeként végül mégis átvettem a házat, amely így a Vatikán tulajdonában van.”

Az udvarról betérünk a kápolnába is, ahol a kicsi oltár mellett egy harmónium is helyet kapott. Az apró helyiségben csak egy padosor áll a fal mentén. Sebastian atya az imént misézett itt a nővéreknek, mivel lelkia napot tartott nekik.

Az utca felőli új épület kétemeletes, négy szobával. Ehhez kapcsolódik egy régi szárny, az udvar túloldalán pedig a másik régi épület. Valamelyikben egykor pékség működött. Erről Sebastian atyának eszébe jut Betlehem, „a kenyér háza”.

Belépünk az ebédlőbe, ahol már megterítették az ebédhez. Betölti a

ában eddig tart a közoktatás). Hat év képzést követően, 2010-ben tette le az első fogadalmát, és 2014-ben az örökfogadalmát. Ápolóként dolgozott egy kórházban, majd egy évig fogyatékos gyerekekkel foglalkozott a rend missziójában. Ezután érkezett Magyarországra.

Pavana (magyarul: Paula) 1993-ban lépett be a rendbe, szintén a tizedik osztály után. 1999-ben tette le az első fogadalmát. Négy éven át Andrában dolgozott, majd ápolónak tanult Bengaluruban, ahol ezután öt évig szolgált. Misszióba küldték a Himalája oldalába, Aszszám államba, ahol az emberek elzártan élnek, és alig van infrastruktúra. Különösen nagy szükség van ott a misszionáriusokra, akik az élet minden területén segítik őket. Hoszszú útja során Pavana nővér még pszichiátriai betegekkel is foglalkozott, majd Nepálba ment egy új misszióba, onnan érkezett hozzánk.

Merin 1998-ban lépett a rendbe, 15 évesen, mint a társai. 2002-ben öltözött be, 2009-ben tett örökfogadalmát. Keralában szociálpedagógusként dolgozott árvaházakban, majd 2017-től India több államában szolgált, Ujdelhiben is. Plébánián dolgozott, közösségeket látogatott, iskolában tanított.

A cigánypasztorációhoz mentálisan is erősnek kell lenni, nem véletlenül küldték ide éppen őket. Jyothi nővér elmondja: „Örömmel hallottam és fogadtam a hívást. Tudtam, hogy nem lesz könnyű, de sok nehézség adódott már az életemben. Ha Isten velünk, ki ellenünk? Nagyon boldog vagyok, csak az a baj, hogy nehéz a nyelv.” Pavana nővér hozzáteszi: „Oda megyünk, ahova küldenek bennünket. A legfontosabb, hogy emberekkel vagyunk együtt, velük dolgozunk. Bár igaz, volt bennem némi kétség és félelem is.”

Sebastian atya sokat segít nekik, hiszen tudja, min megy keresztül az, aki misszióba érkezik egy idegen országba. Ő volt Magyarországon az első indiai férfi misszionárius. Megérti hát a nővérek nehézségeit, és támogatja őket, hogy megtanuljanak önállóan élni itt, ahol minden más: az étkezés, az öltözködés, meg a le-

ektől is kapnak segítséget: a plébános atyától, az egyházmegye főkönyvelőjétől, a tatabányai nyelvtanárnőtől és Kláritól, aki közel lakik a házhoz. Egyetlen szomorúságuk, hogy a szomszédokkal még nem alakult ki szoros kapcsolatuk, mint Indiában, ahol ez a kötelék mindig nagyon erős és eleven.

A magyar nyelv nehéz. „Nekem az volt a szerencsém, hogy senkivel sem beszélhettem az anyanyelvemen – mondja Sebastian atya. – Négy hónapot tanultam magyarul magántanárnővel, és hármat a Balassi Bálint Intézetben. Aki utánam érkezett misszióba, az másfél-két év alatt tanulta meg a nyelvet. A nővérek egymással is tudnak beszélgetni a saját nyelvükön, ami nem előnyös a nyelvtanulás szempontjából.” Jyothi, Pavana és Merin nővér sorolják, mi mindent tudnak már magyarul: a köszönéseket, a bemutatkozást, az *Üdvözlégyet*, a *Miatyánkot* és más imádságokat. El tudják mondani azt is, hogy „megyünk templomba, szentmisére”. Néhány hanggal meg kell küzdeniük, például az ü-vel vagy a cs-vel. Ahogy próbálgatják a szavakat, és az *Üdvözlégyet* mondják, nevetésben törnek ki az ügyetlenkedésük miatt. Most a legfontosabb a nyelvtanulás, aztán jöhet a cigánymisszió.

„Mi, indiaiak oldottabbak vagyunk, mint a magyarok, ezt érzékelik a cigányok is. Fontos, hogy megértsék: a misszionáriusok azért vannak itt, hogy segítsenek rajtuk, de önmagukon is tudniuk kell segíteni” – mondja Sebastian atya, aki lépésről lépésre vezeti be a nővéreket a cigánymisszióba. Egyelőre még inkább csak azt tudják, hogy ez nehéz terep. De megismerték már a cigány társadalom és istenhit jellegzetességeit, és azt, hogy a cigány emberek számára Mária nagyon fontos. „Minden misszionárnak megvan a maga nehézsége. Most igyekszünk felkészülni erre a szolgálatra. Tudjuk, hogy kihívásokkal fogunk szembenézni, de a cigány emberekkel akarunk lenni, és megteszünk mindent, ami tőlünk telik” – mondja Merin nővér.

A szerzetesi élet ritmusát a nővérek itt is megtartják. Általában ötkor

Hogyan segítheti a pasztorációt a szinodális folyamat, és mit tud hozzáadni a lelkigondozás? – Németh Gábor, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) szinodusi titkára és Tóth András, a Váci Egyházmegye spirituális tartottak előadást az őszi családpsztorációs papi találkozón. Október 4-én közel ötven pap vett részt az MKPK Családiügyi Bizottsága meghívására tartott találkozón Budapesten.

„Többen vagyunk, mint tavasszal” – üdvözölte örömeinek hangot adva Marton Zsolt családreferens püspök a találkozó résztvevőit. Röviden beszámolt a családok világtalálkozóján szerzett tapasztalatairól. Fontos eredménynek tartja, hogy hangsúlyt kap a házasságra való felkészítés, mely katekumenális felkészítés kell hogy legyen egy távolabbi, egy közvetlen és egy kísérő szakasszal.

A felkészítő könyv, lelkipásztori útmutatásokkal, hamarosan megjelenik – jelentette be a főpásztor.

Németh Gábor, az MKPK szinodusi titkára *Szinodalitás és pasztoráció: igények és lehetőségek* címmel a hároméves szinodusi folyamat idén szeptember végén zárult magyarországi szakaszáról adott összefoglalót az egyházmegye által készített záródokumentumok alapján. Hangsúlyozta a Szentszék célját, mely a laikusok, Isten népe meghallgatására, bevonására, véleményére sokkal nagyobb hangsúlyt fektet. „A decentralizált szinodális folyamatban nem volt egység az egyházmegyekben abban a tekintetben, hogy ki-ki más hangsúlyt adott a záródokumentumoknak. Volt, ahol teológiai szempontok alapján készült, másutt konkrét következtetéseket vontak le vagy analízist adtak, illetve mintegy statisztikailag jutottak el konkrét következtetésekre” – mutatta be az előadó a kiindulást adó dokumentumokat.

Értékelve a folyamatot kiemelte, sok olyan igény, szükséglet fogalmazódott meg, melyek mindenképpen megfontolandók.

„A hívek részéről meghatározó az igény, hogy személyként törődjenek velük, és készek arra, hogy tehessenek az

Egyházért. A papjaiktól azt várják, hogy hitéletük, elkötelezettségük, emberi tulajdonságaik példaértékűek legyenek.

nek, hogy közvetlenek és megszólíthatók legyenek, készek legyenek együttműködni munkatársakkal, segítőkkel” – emelte ki Németh Gábor.

Aki szerint központi kérdés a szinodális folyamat során kialakult párbeszédben a papok szerepének megítélése, a papokról kialakult kép, mert a vallásosság egyértelműen papfüggő, ezt mutatják a visszajelzések. A hívek számára átgondolandónak tartja, minek alapján alakítják ki papképüket. Az a tapasztalat ugyanis, még a gyakorló híveknek is kevés ismeretük van arról, milyen rendező elvek, prioritások mentén folyik egy pap élete. A szinodusi titkár továbbá úgy látja, sokszor nincs összhangban az, amit a pap magáról gondol, s az, amit a közösség elvár tőle. Az egyik legnagyobb kihívásnak tartja papként, hogy mint vezető, mindig funkcionális szereplő is, az emberek akkor ta-

lálják meg, amikor valamit szeretnének, temetést, esküvőt, keresztelőt. Később pedig arról ítélik meg, kedvükre való volt-e a feladatellátás. Ezzel szemben a személy és sze-

mint egy túlterhelt plébános. Ehhez kapcsolta az előadó a papok tehermenetetésének fontosságát civil szakemberek bevonása révén a plébánia életébe, akár anyagi támoga-

meg a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyében.

A szinódusra való felkészülés a kontinentális szakasszal folytatódik, melynek részeként Mario Grech bíboros, a Püspöki Szinódus Főtitkára tesz látogatást hazánkban, jövő februárban pedig megtartják a kontinentális szakasz közgyűlését.

Hogyan segíti a keresztény lelkigondozás a családpsztorációt? címmel Tóth András mentálhigiénés szakember, lelkigondozó, a Váci Egyházmegye spirituális, görögkatolikus pap saját gyakorlatán alapuló tapasztalattal mutatott példát. Abból indult ki, hogy a pap akár szeretné, akár nem, nap mint nap beleszóródik a lelkigondozói, lelkivezetői beszélgetésekbe. A hívek hozzáfutnak, útmutatást várnak tőle, valami olyasmit, amiből érzik, a pap mellettük áll.

A szakember először is különbséget tett lelkigondozás és lelkivezetés között, melyből az előbbi az élethelyzeti krízisek, az utóbbi hitéleti kérdések tere. A pap a lelkigondozás kérdéseire, házassági válság kezelése például nem kap felkészítést. Egyharmaduk a lelkigondozást el is utasítja, egyharmaduk pedig bár nem utasítja el, de nem tartja fontosnak, hogy megismerje, s további egyharmaduk tartja üdvösnök, vallva, hogy a lelkigondozás olyan eszköztárat ad a kezébe, mellyel a segítségkérőnek olyat tud nyújtani, hogy megoldja a problémáját.

A lelkigondozó szerint alapállás, hogy a gyógyulást a krízisben Isten adja, de a tudomány ad olyan eszközöket az ember kezébe, mellyel hatékonyan tud segíteni.

„Hozzánk, papokhoz jön elsőrendűen a segítségkérő. Ha mi nem foglalkozunk vele, elmegy máshova. Túlterhelt-ségünket látva, ha a hosszú

tással. „A közösségi feladatmegosztás növelni tudja a hatékonyságot” – idézte a váci záródokumentumot. Ugyancsak általános az igény közösségi megmozdulásokra, ezek révén lehet leginkább közel hozni a családokat az Egyházhoz. Megállapítható, a 21. század emberének szüksége van az „élményvallásosságra”, az érzelmi elem meghatározó számára. Ezt tudják nyújtani a szorgalmazott programok, a kirándulás, zarándoklat, tábor, bál, mise utáni agapé, lelki nap, bibliaóra – hogy csak néhányat soroljunk. „Mind a szervezés, mind a részvétel közelebb tudja hozni egymáshoz az embereket” – írja az Egri Főegyházmegye. „Összességében olyan programokra mutatkozik igény, melyek klub-szerűek, kevésbé teoretikusok és nem túl-szervezettek” – állapították

kétéves képzést nem is tudja vállalni a lelkipásztor, az empátiás meghallgatás és a szakemberhez való továbbküldés követendő magatartás lehet” – mondja a lelkigondozó. Ugyanakkor szorgalmazza a képzést, akár rövidebb formában is hatékonyan tartja.

Sok probléma van a keresztény házasságokban is, kacifántos élethelyzeteket tapasztalunk, s ha nem tanulunk, nagy hibákat követhetünk el – utalt megismert esetekre Tóth András. „Többről van szó, mint adott kapcsolat megmentéséről” – figyelmeztette a paptestvéreket.

Marton Zsolt püspök egyházmegyéjük gyakorlatáról elmondta, szeretnének tenni a papok kégesének megelőzéséért, testi-lelki jólétük fenntartásáért. Ezért egyrészt forrást biztosítanak a papoknak a pihenésre, másrészt támogatnak képzéseket számukra, harmadrészt szorgalmazzák és támogatják a lelkivezetővel való kapcsolattartást.

A pasztorációban evangéliumi munkaközösségek létrehozására törekszenek, melyekben a plébános, akolitus, diakónus, hitoktató összefogva dolgozik. Vácott létrehozták a MotiVÁció Képzési Központot, melyben civil és egyházi képzéseket nyújtanak széles tematikában és formában. Képzés, lelkigyakorlat, tréning segíti a felkészülést papoknak és világi munkatársaiknak kezdve az önismerettől, a vezetési ismereteken, pályorientáción át a lelkivezetésig.

Sok mindent csinálunk, de nem biztos, hogy értünk hozzá. Valljuk, nem adhatjuk át a lélek tudományát, a pszichológia eszközeit a világnak, mert kereszténynek keresztény tud igazán segíteni – határozta meg a feladatot Tóth András.

**Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita**

Zenével a békéért

Találkozót tartottak a Győri Egyházmegye gitáros kórusai Acsalagon

Szeptember 17-én, szombaton délután az acsalagi Szent Lőrinc-templomban találkoztak a Győri Egyházmegye gitáros kórusai, hogy immár tizenhetedik alkalommal adjanak hálát zenei szolgálatukért, és együtt imádkozzanak a békéért. Az ünnepi szentmisét Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát mutatta be.

A helyi szervezésben megvalósuló találkozó megnyitóján elsőként Wolf Pál István házigazda plébános szólt a résztvevőkhöz.

„Volt egyszer egy király, ma is él, köztünk jár...” – idézte fel az atya első találkozását a műfajjal. Elmondta: csaknem fél évszázada énekeljük együtt ezeket az énekeket, számára a legszebb személyes bizonyíték mégis a tavalyi budapesti eucharisztikus kongresszus szent-ségimádása volt, amikor édesanyjával együtt meggyőződhetett arról, hogy ez a muzsika alkalmas a legméltóságosabb Oltáriszentség imádására is.

Wolf Pál István atya ezután a találkozót övező egyházi és települési

összefogást méltatta, betekintést engedve Acsalag múltjába.

A gitáros zene immár legitim része a magyar egyházzeneinek, a műfajok közötti összhang megtalálása pedig mindannyiunk közös feladata – hangsúlyozta a program házigazdája.

A résztvevők kezdő imádságként elénekelték a Békesség legyen velünk kezdetű éneket, majd köszöntötték a házigazda Fidélia Kórus elindítóját, Szár Gyula Gergely OPraem korábbi acsalagi plébánost, aki velük együtt adott hálát az elmúlt évtizedért egy dal erejéig: „Tied a dicsőség...”

Idén a házigazda acsalagiak mellett Budapest-Káposztásmegyerről, Győr-Ménfőcsanakról, Hegyeshalomról és Öttevényről érkeztek kórusok, hogy bemutathassák zenei és lelki szolgálatuk gyümölcseit.

A kötetlen beszélgetést, ismerkedést és tapasztalatcserét követően Sillye Gábor vezetésével a részt vevő zenekarok szentmisére készülő összpórája következett.

A 18 órakor kezdődő szentmise homíliájában a főcelebráns Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát

szólt az egybegyűltekhöz, elsőként bátorítva minden kórust a zenei szolgálatra.

A liturgia mélységei csak úgy érthetők meg – fejtette ki –, ha vállalkozunk a benne való aktív részvételre: imánkkal önmagunkat hozzuk Isten elé, s Tőle várjuk az életünket eligazító tanítást és a szentségeket.

Az aznapi, első hallásra talányosnak tűnő evangéliumot magyarázva a pannonhalmi főapát kiemelte: a hűtlen intéző cselekvéseinek valódi mozgatórugója az elszántság, amivel a nehéz helyzet megoldását megragadják.

Hibáinkkal, törekénységünkkel együtt mi magunk is tanulhatunk a világ fiaitól, mégpedig leleményességet, küzdeni tudást és elkötelezettséget; tekintsünk csak például egy olimpiai bajnokra, aki számtalan lemondás árán jut el az áhított éremig – mondta Hortobágyi T. Cirill. – Nekünk azonban az evangéliumot kell megélnünk a világgal, mégpedig hasonló intenzitással. Erőbedobásra készít minket ez az evangéliumi szakasz, hogy ne lankadjunk az üdvösség iránti vágyakozásban.

Hortobágyi T. Cirill egy afrikai sivatagi folyó hasonlatán keresztül kifejtette: életünk forrásvidékeinél jó időzni és erőt gyűjteni, ám a kapott talentumokat földi oázisok építésére kell felhasználnunk. Ebben van fontos szerepe a zenének, a dallamok közvetítette lelkesedésnek, ami bevon, közösséggé formál, és rajtunk keresztül sugározni engedi a kegyelmet. Ezekből az ünnepekből tudunk táplálkozni a hétköznapiak során is, közvetítve Isten jóságát és szeretetét.

A szentmise utáni rövid örömeztetést követően a részt vevő kórusok agapéra voltak hivatalosak, amely-

nek keretében kötetlen kérdésekkel fordulhattak a pannonhalmi főapát felé.

A találkozó megszervezésében közreműködött a 1302. Számú Márton Lajos Cserkészcsapat, a III. Kerületi MustárRügy, az acsalagi római katolikus plébánia, Acsalag Község Önkormányzata, az Acsalagért Egyesület, a Bősárányi Falu TV, a Lilaakác Nyugdíjas Klub és a Szent Lőrinc Egyesület.

**Forrás: Győri Egyházmegye/
Paksa Balázs
Fotó: Horváth István**

A küldetés felszabadító erejével a jogászképzésben is

Interjú Komáromi Lászlóval, a PPKE JÁK dékánjával

(Folytatás az 1. oldalról)

– **S milyen értékeket képvisel a pázmányos jogászképzés a mai magyar társadalomban, illetve a tudományosság terén?**

– Az ország nyolc jogi kara közül három Budapesten található, a jogász szakra jelentkező hallgatók mintegy kétharmadát a fővárosi intézmények veszik fel. Létszám tekintetében a jogászképzés terén a két legnagyobb az ELTE és a Pázmány. S hogy melyik a legmagasabb képzési színvonalú intézmény, azt a kívüljáró ítéli meg. Mi azt gondoljuk, hogy a legjobbak között vagyunk. Hozzáteszem, karunknak van egy különlegessége: mi nemcsak arra készítjük fel a hallgatóinkat, hogy a jogász, igazságügyi, közéleti hivatásukat magas színvonalon lássák el, hanem arra is, hogy ezt a hivatást a keresztény erkölcsi értékrend alapján gyakorolják.

Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy hallgatóinkat érzékennyé tegyük az eléjük kerülő ügyekben felbukkanó morális dilemmákra, és szeretnénk támpontokat adni nekik ahhoz, hogy azt a megoldást válasszák, amely a leginkább szolgálja az egyén és a közösség értékeinek kibontakozását.

A tudományos életben pedig arra törekszünk, hogy ne csak új ismereteket tárjunk fel, hanem megtaláljuk azok helyét a koherens katolikus világnézetben. Ennek egyik sarokpontja, hogy az emberre úgy tekintünk, mint Isten képmására teremtett, szeretett és megváltott lényre, aki értékeit, képességeit a közösségekben tudja kibontakoztatni. A PPKE Jog- és Államtudományi Karán ennek a kibontakozásnak az igazságos, célravezető és kiszámítható feltételrendszerét kutatjuk a társadalmi és különösen a jogi normák világában.

A diplomás pályakövetési rendszerünk keretében időről időre elérjük hallgatóinkat, s tájékozódunk arról, hogy miként alakult a karrierjük a diploma megszerzése után. Hall-

gatóink jelenős része a diplomájának megfelelő területen helyezkedik el, a jogász hivatásrendekben.

– **Milyen képzések zajlanak jelenleg az egyetem jog- és államtudományi karán?**

– A jellegadó szakunk az ötéves osztatlan jogászképzés, erre jár a hallgatóink 80-90 százaléka. Jellemzően azok végzik el, akik később a jogász hivatásrendekben kívánnak dolgozni, bírák, ügyészek, ügyvédek, közjegyzők, jogtanácsosok lesznek.

Ez a képzés ugyanakkor széles megalapozású. Azt szoktuk mondani, aki nem biztos abban, hogy mi szeretne lenni, és a humán terület érdekli, annak is jó választás lehet ez a képzés: az élet számos területén jól helyt lehet állni ezzel a képzettséggel, például az üzleti életben vagy a média területén is.

Van továbbá egy hároméves alapképzésünk, az igazságügyi igazgatási alapképzési szak: az itt tanulók igazságügyi szervezők lesznek, s jogi, eljárásjogi, ügyviteli, informatikai, az igazságügy működésére, szerveződésére vonatkozó ismereteket sajátítanak el. Az itt végző hallgatók döntően igazságügyi szerveknél helyezkednek el.

Ezenkívül nagy számban vannak szakirányú továbbképzéseink. Széles a paletta az agrár- és vidékfejlesztéstől a környezetvédelmi jogig. Megemlítem még a jog- és államtudományi doktori iskolánkat is, amely a tudományos fokozat (PhD) megszerzésére készíti fel hallgatóit.

Tervezzük végül a gazdaságtudományok képzési területén elhelyezkedő Master of Business Administration (MBA) szak beindítását, ez az üzleti életben szereplő vállalatok működtetésére, irányítására készít fel.

– **Mely területen szeretné erősíteni, fejleszteni a kart? Milyen tervekkel készült dékánysága idejére?**

– A világjárvány, az online oktatás, az otthoni munkavégzés kissé

megtépázta az egyetemi közösségünket, amelyet alapvetően személyes jelenlét révén tudunk jól megélni, s általa önmagunkat kibontakoztatni. Az egyik célom az, hogy a közösségi élet újra fellendüljön a jog- és államtudományi karon is.

A másik célom az oktatással kapcsolatos. Tapasztaljuk, hogy a jelenlegi hallgatói nemzedék sok tekintetben más, mint a korábbiak, más a viszonya a tanuláshoz, a tananyaghoz, a jövőndő hivatáshoz. Ha azt szeretnénk, hogy az oktatótevékenységünk eredményes maradjon, szembe kell néznünk ezekkel a tényekkel, és fejlesztenünk az oktatói eszköztárunkat. Már korábban is szerveztünk egy oktatásmódszertani műhelyszemináriumot ezzel kapcsolatban a jog- és államtudományi kar oktatóinak, ahol külső és belső munkatársak, pedagógiai szakértők bevonásával foglalkoztunk a témával. Egyebek között azzal, hogy miként lehetne fenntartani a figyelmet a 90 perces tanfoglalkozásokon.

Jómagam például a jogász etikai kurzusaimon az adott témára vonatkozóan kvízkérdéseket teszek fel a hallgatóknak egy internetes alkalmazás segítségével. Ezzel igyekszem bevonni őket az előadásba, és érvelésre, véleménynyilvánításra ösztönözöm őket.

Vagy említhetném példaként azt is, hogy több oktató kollégám választja módszerként a kurzusán a kontaktórát megelőző előzetes hallgatói felkészülést. Így a személyes találkozáskor magasabb szinten, műhelyfoglalkozás jelleggel tud együtt dolgozni a hallgatókkal. Ez már egy nagy lépés az úgynevezett tükrözött osztályterem felé, amelyről ugyancsak szó esett az oktatásmódszertani önképzésünkön: a hallgató a hagyományos tanórai ismeretanyagot otthon szerzi meg, a feldolgozás, a feladatmegoldás pedig az órán történik. Mindezt különféle informatikai megoldások is támogatják.

Fontos előrelépniünk a tudományos élet terén is. Itt azzal szembesülünk, hogy nagyon gyorsan változik

az a feltételrendszer, amely meghatározza, hogy tudományos eredményeink miként képesek a legnagyobb hatást kiváltani. A jogtudományban is egyre erősebben jelentkezik az a tendencia, ami a természettudományokban, az orvostudományban vagy a műszaki tudományokban már régebb óta megfigyelhető. Nevezetesen, azokat a szakfolyóiratokat, illetve a bennünk közölt tanulmányokat hivatkozzák a leginkább, amelyek néhány nagy nemzetközi adatbázisban szerepelnek, melyek számszerűsítik és nyilvántartják a rájuk történő hivatkozásokat, és így mérik ezek tudományos hatását. A jog- és államtudományokban ez még sokak számára kicsit új világ, amit meg kell tanulnunk, el kell igazodnunk benne. Ehhez szeretnék segítséget nyújtani.

– **Felfigyelhetünk a kar elnevezésére. Előbb szerepel a jog, utána az állam. Mit fejez ki ez a sorrend?**

– Történetileg azt látjuk, hogy előbb volt a jog, és azután az állam. Léteztek olyan emberi közösségi szerveződések, amelyeket nem tekinthetünk a mai fogalmaink szerinti államnak, mégis volt jogrendjük, ha más nem, szokásjogi rendjük, ami meghatározta az életüket. Ez a sorrendiség ugyanakkor egy ennél mélyebb értelmet is hordoz. Az embernek vannak természetes, veleszületett jogai, szabadságai. Az állam az az intézmény, amely többek között arra szolgál, hogy az ember alapvető jogait védelmezze, és lehetővé tegye értékeinek kibontakozását. Ilyen értelemben az állam inkább eszköz, mint cél: többek között a jogrend fenntartásának feladatát látja el.

– **Napjaink Európájában hogyan látja a jog érvényesülésének és érvényesíthetőségének helyzetét? Úgy látszik, mintha a kommunikáció vagy bizonyos doktrínáknak való megfelelés lépne a jog elé.**

– Mindnyájan tapasztalunk olyan jelenségeket, kordivatokat, magatar-

tásformákat, amelyek Szent II. János Pál pápa szavaival élve a halál kultúrájában gyökereznek. Amikor a természetfeletti iránti érzék csökken, az maga után vonja, hogy a teremtett világ helyes rendjét is egyre kevésbé ismerjük fel és egyre kevésbé tartjuk tiszteltben. Ennek megvannak a negatív következményei, s úgy látom, hogy ezek történelmi léptékkal mérve viszonylag hamar nyilvánvalóvá válnak.

Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy Európa nem csak a halál kultúrájának terepe. Léteznek olyan közösségek és egyének, amelyek/akik az élet kultúrájában élnek, és azt szeretnék terjeszteni. Nem szabad, hogy akaratunkat megtörje a búskomorság vagy a félelem. Össze kell fognunk, és vállalnunk azt a feladatot, hogy a lámpást ne a véka alá rejtjük, hanem a tartóra tesszük. Akinek a küldetésében járunk, segít nekünk, hogy elvigyük a fényt oda, ahol sötétség van. A PPKE és azon belül a jog- és államtudományi kar mindig is olyan hely volt, ahol ennek a küldetésnek a felszabadító erejét megérezhette, aki itt dolgozott vagy tanult.

– **E küldetés megvallása a népszámlálás idején különösen időszerű.**

– A modern állam törekszik arra, hogy a területén élők helyzetét, körülményeit, vallási elkötelezettségét és más adatait felmérje, s így minél hatékonyabban tudja szolgálni a közösséget. Alapvetően erről szól a népszámlálás is. Nekünk, katolikusoknak, akik vallási szempontból elkötelezett intézményben dolgozunk, különösképpen feladatunk, hogy ki nyilvánítsuk ezt az elkötelezettségünket.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Ha arra gondolok, kik is voltak életemben azok a tanárok, akik elkísértek, legelőször – és többdejére is – a hála érzése indul meg bennem.

E rövid írás keretei között lehetetlen volna felsorolni azokat a neveket és történeteket, amelyeket magamban hordok, amelyek meghatároznak. Az, hogy most írni tudok, s hogy amikor ma ránéztem a naptárra, Tompa Mihály verse jutott eszembe, nekik köszönhető. S amikor reggel kinyitottam a zsolozsmát, annak értelmezése is hozzájuk, a tanárimhoz vezetett vissza.

Hiszen mindenre ők tanítottak, nekik köszönhetem, hogy irányba kerültem.

Az utóbbi tíz évben, az egyházi sajtóban eltöltött szolgálatom során, amikor a Patrónában vagy akár egy vidéki iskolában, Debrecenről Panonhalmáig, elének került egy-egy iskolai történet, amelyet elmeséltünk, feldolgoztunk, mindig egy jóízú, jövőt építő, reményt adó kép jutott eszembe.

Am ha mégis ki akarok emelni egy szálal mindabból,

ami emlékeim virágcsokrában van, egy olyan emberhez jutok el, aki szíven ütött, amikor legutoljára ültem iskolapadban. Egyetemre jártam, a Pázmányra, s az illető tanár dogmatikát oktatott. Egészségi okokból már csak fél évig tudott tanítani minket. De ennyi idő is elég volt ahhoz, hogy megtapasztaljam: önmagából semmit sem tartott meg magának, hanem tárgyi tudása mellett a szíve, a lelke legmélyét is megmutatta a katedrán.

Amikor vizsgára került a sor, ott álltunk az ajtaja előtt a folyosón, és izgalommal vártuk, hogy bejussunk hozzá. Amikor beléptünk a szobába, nem várt kép fogadott bennünket. Minden addigi számonkéréssel ellentétben nem egy tipikus vizsgahelyzetbe csöppentünk. Ötödmagammal együtt egy terítővel szépen letakart ovális asztal köré ültetett minket, és mivel látta, hogy izgulunk, vízzel kínált. Ezután pedig egyáltalán nem egy szokványos számonkérés következett, sőt. Nem alá-fölle-, hanem mellérendelő viszonyban, kvázi kollégaként beszélt hozzánk, és egyre in-

Köszönjük, Uram, a pedagógusainkat!

kább feloldódva mi is beszélgetésként éltük meg az eltelt időt.

A vizsga tárgya Isten misztériuma volt. Udító volt megtapasztalni, hogy nemcsak az érdeklő Béla atyát, befizáltuk-e a tananyagot, hanem hogy értjük-e, miről is kiről is van szó tulajdonképpen. A vége felé járva, amikor már az örökkévalóság ízet is megtapasztalhattuk ebben a partneri, baráti együttlétben, mi ketten Heideggerről kezdtünk beszélgetni a titok kapcsán. A vizsga megkoronázása az volt, amikor hozzám fordulva megkérdezte: mit gondolok, a német filozófus meg tudta-e fejteni a *titkot*? Egyértelműen válaszoltam: nem. Azt kérdezte, hogy miért. Mert a titok, a misztérium természeténél fogva olyan, hogy minél közelebb megyünk hozzá, és minél inkább meg akarjuk

fejteni, mint egy matematikai egyenletet, annál inkább megfejthetetlen marad – feleltem. Ő megköszönte a beszélgetést, azt mondta, megemeli a kalapját, és meghajolt. Mondanom sem kell, hogy amikor kiléptem a tanári szoba ajtáján, madarat lehetett volna fogatni velem. A tanárt Fila Bélának hívták. Azóta is tudom, hogy az igazán nagy emberek azok, akik igazán kicsinyek, közvetlenek, barátiak tudnak lenni.

Ha Assisi Szent Ferenc életére tekintünk, láthatjuk, többször is beszél arról, hogy Isten ajándékozó. Ajándékba kapunk mindent: az életünket, a teremtet világot. Az élete vége felé írt *Naphimnusz* is erről tanúskodik. A szerető Isten minden önérdék nélkül nekünk ajándékozza a napot, a holdat, a szelet, a földet, a tüzet és önmagunkat. Isten nem más, mint ajándékozó.

Ha Fila Bélára, a Tanár úrra és életem legtöbb tanárára gondolok, egyértelműen összecseng ezzel minden tapasztalatom.

Akár tudtak róla, akár nem, lényükkel, beszédükkel, oktatásukkal mindig az ajándékozó, a bennünket és a világmindenséget önzetlenül, öncél és érdek nélkül megteremtő Istenről beszéltek.

Hiszen az Örökkévaló legfőbb tulajdonságait próbálták átadni nekünk, az *egyet*, az *igazat*, a *jót* és a *szépet*, legyen szó matematikáról, biológiáról, idegen nyelvről vagy irodalomról. A tanár legfőbb jellemzője, hogy nem magának megtartó, hanem lényegét tekintve ajándékozó személy. A tanárok tudásuk és szívük legjavát adják, úgy, hogy maguk is bevonódnak abba, amit tanítanak, eggyé lesznek vele. Így többek ők, mint tanítók, igazi tanúk, akik a Titokról beszélnek a reál- és a humántudományok nyelvén.

Sohasem a rosszra, a megosztásra, a hatalom megszerzésére és megtartására tanítanak, és nem is arra, hogy mindig valami külső körülményre fogjuk azt, amiben

hibásak vagyunk. Azon dolgoznak fáradhatatlanul, hogy az *egy*, az *igaz*, a *jó* és *szép* által jellemes, nagybetűs embereké váljunk. És a költemények legmélyén, a fizikai, teremtett valóság felszínén és mélyén megsejthetővé váljon a Titok, az Ajándékozó. Ezért, ha a pedagógusokra tekintünk, ferenci lelkülettel meg kell tudnunk köszönni őket a Jóistennek, amiért akár tudnak róla, akár nem, az ő barátaiként, szemeként, kinyújtott kezé-ként, figyelmes füleként vannak köztünk és értünk.

Oktatják a gyermekeinket arra, hogy ne legyen idegen nekik az a táj, amit mások repülőgépről néznek.

Hogy mi és gyermekeink érző szívé és alkotó, végeredményként a tehetségünket, tudásunkat nem magunknak megtartó, hanem az egyes területeken helytálló, másokat szolgáló, megajándékozó emberek legyünk.

A tanáraink minden elismerést megérdemelnek. Megemelem a kalapomat, és meghajlok előttük.

Köszönjük, Urunk, a pedagógusainkat!
Kuzmányi István

IMAÓRA

Kútövölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárzsentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökmádás-templom (Budapest IX. kerület, Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karításcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadba elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V. kerület, Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódnak a nagy múltú elsőszombati szentmisék. Mindenkit szeretettel várunk a festői szépségű Mária-kegyhelyen 2022. május 7-től október hónapig minden első szombaton a szentkúti kápolnában 10.30 órakor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére.

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V. kerület, Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Görögkatolikus Szent Liturgia a libanoni Szent Charbel remete tiszteletére Budapesten, a gazdagréti Szent Angyalok-templomban (Budapest XI. kerület, Gazdagréti út 14.) október 22-én, pénteken. A maronita remete közbenjárását kérve, ereklýés áldással a szertartást Kocsis Tamás dél-budai görögkatolikus szervezőlelkész mutatja be. A szertartások 18 órakor kezdődnek, fél órával előtte közös áhítaton lehet részt venni a templomban, illetve a sekrestyében szándékok felírtni.

LELKIGYAKORLAT

Bánatszelídítõ. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdõknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II. kerület, Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelõtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I. kerület, Aranyhal u. 1., a Bathányi téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esteként 18 órától 19.30-ig. Idõpontok: 2022. október 19.; november 9., 23.; december 7. Az együttléteket – segítõ sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nõvér vezeti.

Összregiósi lelkigyakorlatot tartanak Mátraverebély-Szentkúton a Váci Egyházmegyei Ifjúsági Lelkészség szervezésében október 21–23., pénteken, 17 órától vasárnap, 14 óráig. Bõvebb információ és regisztrációs lehetõség: [https:// mente.hu/jubileumok/lelkigyakorlat](https://mente.hu/jubileumok/lelkigyakorlat)

Lelkinapok a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (2022 Tahí, Villásor 7–9. T.: 06/26-387-162.). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre a „Minden vég egy új kezdet” címû programon mindenkit, akit megszorított a gyász, megbénít a veszteség. IDÕPONT-VÁLTOZÁS: 2022. október 27-én, csütörtökön 14 órától 29-én, szombaton 14 óráig. Elõzetes jelentkezés szükséges a programvezetõnél, Tegzes Katalin SA nõvérnél a tegzsk@hotmail.com e-mail-címen vagy a 06/30-462-9272 telefonszámon. (A helyszín megközelíthetõ: Volánbusz, Tahí – Hídfõ mh., a Bartók B. úton felfelé.)

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalu, Móríz Zsigmond út 141.) november 3-án 18 órától 6-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A megkülönböztetésrõl és a szabadulásról”. IDÕPONTVÁLTOZÁS: December 14-én 18 órától 17-én 13 óráig karácsonyi lelkigyakorlat. Elérhetõség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

IMAEST

Tiszta szerelem, lehetséges? címmel országos imaestet rendeznek a fiataloknak a tisztaságért október 15-én 18 órától a káposztásmegyeri Szentháromság-templomban (Budapest IV. kerület, Nádasdy Kálmán u. 2–4.). A szentmisét Roska Péter atya mutatja be.

ZARÁNDOKLAT

Apa-fia zárandoklat Máriagyúdre. Istenkapcsolatot, valamint személyes és közösségi köteleket ápoló, Pécsrõl Máriagyúdre tartó gyalogos zárandoklatra hívja – kortól függetlenül – az édesapákat és fiaikat Felföldi László megyéspüspök. Idõpont: október 22. Gyülekező: 13.30-kor a Sarlós Boldogasszony-székesegyház elõtti téren, a szentkúthoz érkezés kb. 16.15-kor. Az ünnepi szentmisét 17 órakor Székely János szombathelyi megyéspüspök mutatja be. A zárandoklaton való részvétel elõzetes regisztrációhoz kötött. Bõvebb információ: <https://bizdramagad.hu>

Miszori Zoltán emlékezárándoklat lesz a papi hivatásokért Szombathelyrõl Gencsapáti-Szentkútra. október 23-án, vasárnap, 13.30 és 18. óra között. Gyülekező: 13.30-kor a Sarlós Boldogasszony-székesegyház elõtti téren, a szentkúthoz érkezés kb. 16.15-kor. Az ünnepi szentmisét 17 órakor Székely János szombathelyi megyéspüspök mutatja be. A zárandoklaton való részvétel elõzetes regisztrációhoz kötött. Bõvebb információ: <https://bizdramagad.hu>

HITÉLETI CSOPORT KÁRPÁTALJAIÁKNAK

A Kárpátaljáról érkezett katolikus hívek számára hitéleti csoport alakul a budapest-pasaréti Páduai Szent Antal Plébánián (Budapest II. kerület, Pasaréti út 137., a hittantermet a templom jobb oldalán lévõ porta felõl lehet megközelíteni). A cél az, hogy a csoport segítsen az új életkörülmények között megtalálni az Egyházhöz tartozás erõsbb szálait, és tagjai egymásnak is támaszt nyújthassanak jelenlegi életkörülményeik hittel való megélésében. A csoportot Lengyel Donát ferences atya vezeti, aki maga is majd egy évtizeden át volt a nagyszölõsi ferences misszió tagja. Idõpont: minden hónap 4. csütörtökén, 19.30 órától. Az elsõ alkalom: szeptember 22. A jelentkezéseket a pasapaleb@gmail.com címen várják.

MEGHÍVÓ

A Keresztény-Zsidó Tanács többéves hagyományát követve konferenciát hirdet, ezúttal a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezésében, **ÚJ IDÕPONTBAN: 2022. november 24-én, csütörtökön, 14 órai kezdettel** az Evangélikus Hittudományi Egyetemen (Budapest XIV. kerület, Rózsavölgyi köz 3.). Mottó: „Az igazság békét terem” (Iz/Ézs 32,17). Téma: A háború és a béke a Bibliában. A keresztény felekezetek, valamint a zsidóság tanítása a béke megteremtésének és megõrzésének módjáról, a nemzetek jogairól, illetve egymáshoz való igazságos és testvéri viszonyukról, a kiengesztelõdésrõl. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. A regisztrációs e-mail-cím: teologia@lutheran.hu Mindenkit szeretettel várunk!

KÉPZÉS

Sapientia À la carte a 2022/2023-as tanévben. Állítsa össze az izlésének megfelelõ menût a meghirdetett kurzusokból! A Fõiskola azon érdeklõdõknek ajánlja elõadásait, akik a hittudomány, a filozófia, illetve a tanárképzés társtudományainak egy adott szeletét szeretnék mélyebben tanulmányozni egy teljes féléves kurzus vagy esetleg csak egy-egy látogatási alkalom keretében. Kurzuskinálat, részletes információ, tehát a teljes étlap megtekinthetõ: www.sapientia.hu Asztalfoglalás (vagyis jelentkezés) és igény esetén tájékoztatás: tanulmanyi.osztaly@sapientia.hu A vendégek a kurzusokat csak védeltségi igazolvánnyal látogathatják. Szeretettel várunk minden vendéget izlése szerint, felvételi vizsga nélkül!

KONCERT

Rózsafüzér-hangverseny Fehérvárcsurgón. A Budapest-Újpest Kertvárosi Szent István-templom Laudate Kórusa és a Hubay Kamarazenekar hangversenye lesz a Károlyi Kastélyban (8052 Fehérvárcsurgó, Petõfi S. u. 2.), október 16-án, vasárnap 15 órától. A belépés ingyenes, de helyfoglalás kötelezõ. Bõvebb információ: info@karolyikastely.hu, tel.:06/21-311-0426, www.karolyi.org.hu

ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

A Magyar Katolikus Karizmatikus megújulás 30. országos találkozója Kaposváron (7400 Kaposvár, Arany J. u. 97.) rendezik meg október 22-én, szombaton, 9.30 és 18.30 óra között. Bõvebb információ: <https://www.mkkm.hu>

ADÁSVÉTEL

KELHEIMI-LAPOK (40 cm x 40 cm) templomi bontásból eladók. T.: 06/70-319-9970

ÁLLÁS

BEJÁRÓNÓT KERESSEK heti több alkalomra Budapest XI. kerületébe. T.: 06/20-435-1156, 06/1-209-3983

KERESEM

POLGÁR ERZSÉBET (született: 1973, anyja neve: Lótós Teréz) elérhetõségét keresem! E-mail: pukkaipeter@freemail.hu

RÉGISÉG

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol. Budapest VII. kerület, Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfõ-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

INGATLAN

KIADÓ egy 42 négyzetméteres, egy-szobás, világos, udvari lakás Zuglóban, a Nagy Lajos király útján. Kiváló tömegközlekedési kapcsolatot, konvektortos fûtés. Irányár: 120 ezer Ft/hó + rezsi. Egyhavi kaució szükséges. Meg-egyezés szerint napokon belül költözhetõ. Érdeklõdni a 06/20-258-2560 telefonszámon lehet.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uveg-fest-es-stainedglass.hu

A hirdetések tartalmaért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelõsséget.

Biblikus teológia szabadegyetem

az őszi szünetben

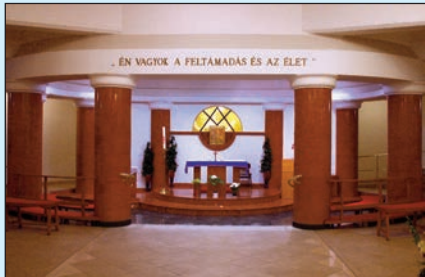
Ádám Miklós atyával,

az Esztergomi Hittudományi Fõiskola tanárával **Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház, Máriabesnyõ 2022. október 29–31., szombat reggeltõl hétfõ délig.** Ha szívesen hallanál lendületes és humoros elõadásokat a szentírástudomány hihetetlenül érdekes világából, ha vannak kérdéseid a Bibliával, hitünkkel, a hétköznapi keresztény megélésével kapcsolatban, akkor érdemes jelentkezned! A részvételt 16 év felett ajánljuk (99 éves korig)! Jelentkezni/érdeklõdni lehet a vadasne.hajnalka@gmail.com e-mail címen vagy a 06/70-214-4590-es telefonszámon.

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfõtõl péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; **E-mail:** urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfõtõl péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; **E-mail:** iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 **Szombaton** 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; **Honlap:** <http://szgp.hu>

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje el gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA. LAPZÁRTA: 2022. OKTÓBER 10.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László

Szerkesztőség: Ágonás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gáts Judit, Horogsszegi-Lenhardt Enikő, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva,

Vámossy Erzsébet, Verestői Nárcisz

Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett

Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Bukovszki Antal

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933

www.ujember.hu • **e-mail:** mk@katolikus.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Együtt megyünk előre

Húszéves a Szeged-Csanádi Egyházmegye papi köre

Fennállásának 20. évfordulóját ünnepli a Szeged-Csanádi Egyházmegye papi közössége. Mintegy húsz pap hónapról hónapra találkozik egymással. Mi a titkuk, ami összetartja őket? Miért fontos számukra a közösségük, és mit adott nekik az elmúlt két évtizedben? Szeptember 16-án részese lehettem jó hangulatú együttlétüknek.

Tizenkét pap üli körbe a vacsoraasztalt Szeged-Szőregen. Nagy Róbert, az Alexandriai Szent Katalin-templom plébánosa a vendéglátó. 2002 óta minden hónapban összegyűlnek a papi kör tagjai, csak az marad távol, aki éppen beteg. Rendhagyó ez a mostani összejövetel. Egyrészt a jubileum teszi különlegessé, másrészt az, hogy ezúttal egy újságíró is részt vesz az esten. Tagadhatatlan, hogy mindkét részről tapasztalható eleinte némi megilletődöttség, de jó humorukkal és kedvességükkel az atyák remekül oldják a hangulatot.

A kerek évforduló visszatekintésre inspirál. Varga Attila kiszombori és Laczkó István földéaki plébános elevenítik fel a kezdeteket, amikor Bauer Csabával, az akkori mezőkövácsházi káplánnal együtt egy papi közösség létrehozásáról álmodtak. „Húsz évvel ezelőtt hárman frissen szentelt papként kerültünk az egyházmegye földrajzi középpontjába. Úgy éreztem, ez a helyszín egyfajta felszólítás arra, hogy találkozásra hívjuk a pap testvéreket. A szeminárium közösségi élete után magunkra maradtunk a plébánián. Jólesett, hogy a Fokoláre mozgalomhoz tartozó atyák ránk nyitották az ajtót. Szívügyük volt a pap testvérek összetartása, és mi is vágyat éreztünk erre” – meséli Laczkó István, aki akkoriban tótkomlói káplánként szol-

gált. Varga Attila is kereste a közösséget azokkal, akik ugyanazt a hivatást választották, mint ő. Felszentelése után több száz paptársával együtt lelkigyakorlaton vett részt Medugorjében. „Mély egységet éltem meg akkor, és azzal a meggyőződéssel tértem haza, hogy itthon is alkalmat kell teremtünk a találkozásra.” Így született meg két fiatal pap szándékából az elhatározás. Laczkó István engedélyt kért Gyulay Endre püspöktől, 2002-ben ő állt az egyházmegye élén. „Akkor is támogatom, ha engem kritizálnak” – válaszolta.

Frissen szentelt és néhány éve szolgáló papokat hívtak és hívnak ma is a körbe. Havonta egyszer találkoznak, mindig más-más közösségi tag plébániáján. Az indulás után sokan érdeklődtek a kezdeményezés iránt. „Nyitottak voltunk, örömmel fogadtuk a pap testvéreket. Volt, aki csak egy-két alkalommal fordult meg a körünkben, mások elköteleződtek, és akik kitartottak, azok a papságban is megmaradtak” – mutat rá Laczkó István.

Serfőző Levente és társai szeminaristaként kaptak meghívást az atyákhoz. „Nagy megtiszteltetésnek éreztük, hogy diakónusként befogadtak minket. Aztán csak füleltünk, szigetelésről, csatornázásról folyt a beszélgetés. Összenéztünk, ez lesz a papi élet?” – idézi fel az emlékeit.

A papi körben ezek a hétköznapi témák is előkerülnek, hiszen hozzátartoznak az élet valóságához. A közösség tagjai ugyanakkor már az indulást követő első időszakban megfogalmazták, hogy a találkozásaiknak a mindennapi feladatokhoz kapcsolódó kérdéseknél többről kell szólniuk. Az igények megoszlottak. „Sokan voltunk, sokféle szándékkal voltunk együtt, és elérkeztünk egy törzsponthoz. Néhány közösségi tagnak elég volt a jó hangulatú este, de mi, alapítók azt vállaltuk, hogy

mélyebbre megyünk” – mondja Varga Attila atya. „Fontosnak tartottuk a közösségünk életében az imát, a lelki oldalt, a szentségimádását, a szentmisét, és témákat választottunk, amelyek személyesen érintettek bennünket. Ki-ki elmondta például, mit jelentett számára a papi jelmondata a szentelésekor, és ez miként változott az évek során. Véleményt cseréltünk a pasztorációt érintő kérdésekről is, megosztva egymással a tapasztalatainkat, és sokszor előfordult az is, hogy aktuális pápai megnyilatkozásokat beszélünk át. Minde mellett persze helye volt az olyan kérdésnek is, hogy ki tud jó kőművest” – folytatta Laczkó István atya.

Az évek során valódi közösséggé formálódtak. Az este közvetlen hangulatából is érezni, jól ismerik egymást, fontosak egymásnak, törődnek egymással. Az alapítók nem nyugszanak bele, ha valaki elmarad a társaságtól. Hívják a hiányzókat, próbálják fenntartani a kapcsolatot mindenkiel. Emellett pedig a nyitottságot is fontosnak tartják. Szentelésekor meghívják maguk közé az újmisést, és az egyházmegyebe helyezett fiatal papoknak is felajánlják a csatlakozást. Elek László jezsuita is így talált rá a közösségre: Szegedre kerülésekor megszólították, hívták maguk közé. „Szeretettel fogadtak. Nem annyi a világ, mint a rendházam” – mondja a közösséghez fűződő kapcsolatáról.

A körhöz szabadon lehet csatlakozni, de elmaradni és visszatérni is lehet. Antal Imre kisteleki plébános például visszatérő. „A felszentelése után engem is hívtak, és bekapcsolódtam a kör életébe. Aztán kezdett minden fontosabb lenni a plébánián, és idővel nem jöttem. De egyre inkább elszigetelődtem, és éreztem, hogy ez nem jó így. Azóta újra itt vagyok. Jó az atyák között lenni, nekem mindig feltöltődést jelent.”

Amanso Brendan Chika atya káplán Kisteleken. Nigériából érkezett a szegedi Szent Gellért Szeminárium-ba, 2020-ban szentelték pappá. „Szívesen jövök a találkozókra. Itt mindig jó a vacsora, és mindig tanulok valamit, amit a szolgálatba haza tudok vinni magammal.”

Az egyházmegyében élő görögkatolikusok is felfedezték a papi kört. Bíró István makói parókus 2014-ban csatlakozott, s azóta már a segédlelkész, Baranyi-Bozi Károly is elmaradhatatlan résztvevője az esteknek. „Felnőtt megtérő vagyok. Görögkatolikus nagymamám miatt keresztelek görögkatolikusnak, de nem járunk templomba. Felnőve ismertem meg a hívó életet. Először hittanárnaként dolgoztam, majd elvégeztem a teológiát és pap lettem. Sokat jelent nekem, hogy sokfélék vagyunk, de elfogadjuk egymást. Kezdként keresem, hogy milyen pap legyek. A papi identitásom kialakulása szempontjából sokat jelent, hogy itt papi életpéldákat látok magam körül.”

Veréb László, a Szent Gellért Szeminárium spirituálisja is az alapítás óta tagja a közösségnek. „Nem könnyű szabadabb tennem magam, és rászánom az estét az összejövetelre, de csak addig nehéz, amíg el nem indulok. Jó együtt megélni egyházmegyes papi életünk formálódását” – mondja.

A többi atya is megerősíti, ez valóban így van. Nagy Róbert atya, a vendéglátó, a tagok egymás iránti fi-

gyelmét dicséri, és úgy fogalmaz: „Szükségünk van arra, amit adni tudunk egymásnak.” Laczkó István arról beszél, erőt ad neki, hogy látja, „mindenki a saját helyzetében küzd, megy előre. Külön vagyunk, és mégis együtt. Adunk egymásnak, és kapunk egymástól”. Serfőző Levente a másik oldaláról fogja meg a kérdést: „Mennyire hiányozna ez a közösség, ha nem lenne! Nekem egyházmegyes papi identitást is ad a kör” – vallja meg. Pálfi Zoltán makói plébános az együttlétek őszinteségét emeli ki, és azt a tapasztalatát, hogy mennyire örülnek a hívek, amikor elmondja nekik, az estét a papi körben tölti. Varga Attila atya számára a kör tanúságtétel és igazi közösség. „Itt megéljük, hogy figyelünk egymásra, s azáltal, hogy megosztjuk az élettapasztalatainkat, segítjük egymás mindennapi életét” – mondja. Baranyi-Bozi Károly atya pedig a kölcsönösséget és az önkéntességet emeli ki a kör értékei közül.

A beszélgetés hosszan belenyúlik az estébe, aztán lassanként elfogynak a szavak. A közösség tagjai még egyeztetik a következő együttlét helyét és idejét, majd átmennek a templomba. Elimádkozzák a kompletóriumot, aztán búcsút vesznek egymástól. „Mi nem hagyjuk el az imát, Isten megtart minket” – így adnak hálát húszéves fennállásukért.

Trautwein Éva
Fotó: Tapodi Krisztián

Szabó Ferenc atya nélkül elképzelhetetlen...

„Nincs nemesebb ajándék az életben, mint a megértő, türelmes és áldozatkész barátság. S nincs ritkább. (...) A barátság szolgálat, erős és komoly szolgálat, a legnagyobb emberi próba és szerep.” (Márai Sándor: *Füveskönyv*) Úgy vélem, a Szabó Ferenchez fűződő több mint harmincéves barátság, munkatársi kapcsolat kiállta ezt az emberi próbát.

Hetek óta tudtam, tudtuk, hogy búcsúzni kell, mégis toresszorító volt a reggel... Hónapok óta minden vasárnap délutánt vele töltöttem, hol az Irgalmasrendi Kórházban, hol a Szent Ferencben, majd a Jánosban, s három nap óta minden délutánomat az öregotthonban, az ágya mellett, a lábát masszírozva, a kezét fogva. Jöttek a rendtársak, a „fiatalok”, ahogyan hívni szerette őket, s még a francia-belga jezsuita barát, verseinek kitűnő fordítója is ott imádkozott a betegágyánál.

Nagyon fáj! nem megy! – mondom Arany Jánossal. Mégis igyekszem legyűrni a fájdalmat, hiszen megfeddene, ha kibúvót találnék az emlékezés alól.

Szabó Ferenc atyát a Nemzetközi Magyar Filológiai

Társaság – melynek akkor szervezőtitkára voltam – első budapesti kongresszusán ismertem meg 1981-ben, negyven esztendeje. Emlékezetes volt, hiszen igazolójelentést kellett írni a pártközpontnak arról, vajon miért tartotta fontosnak a társaság, hogy éppen a Vatikáni Rádió jezsuita munkatársát hívja meg erre a konferenciára. Majd eltelt tíz esztendő, s a szerzetesrendek hazai működésének betiltását a történelem torevafújta, és a világot járt, ám mégis számkivetett magyar jezsuiták hazatértek. Mert annyi nyelv és annyi kultúra megismerése és az azokban élés után is tudták-éreztek, hogy egyetemes (katolikus) küldetést anyanyelvükön kell folytatniuk.

Amikor 1991 után a jezsuita rend Ferit is végleg hazaszóllította (bár nyaranta még vissza-visszatért Rómába, hogy a Vatikáni Rádió műsorait helyettesként szerkessze), ismét találkoztunk. Akkor az Irodalomtudományi Intézet Babits-kutatása mellett a Sodrás utcai jezsuita rendházban az Európai Katolikus Információs Központ (OCIPE) egyik munkatársaként is dolgoztam. A két Ferenc, Szabó

és Nagy Ferenc együtt szerkesztették a Bécsből hazahozott *Távlatok* című folyóiratot, Szabó Feri „lelki gyermekét”, melynek megszűnését sohasem tudta megbocsátani. Lassanként állandó munkatársa, könyveinek, tanulmányainak szerkesztője, a *Távlatok* szerkesztőbizottságának tagja lettem. Az egyre szaporodó közös munka – római, caorlei utazásokkal, Szőnyi Zsuzsa Triznya-kocsmájával előbb Rómában, majd Budapesten – őszinte, szeretetteljes barátsággá nemesült.

Szabó Ferenc SJ az ő állandósult jelzőjét – „kedvenc jezsuitánk” – az egyik irodalomtörténészünkől kapta. Nemi túlzással reneszánsz embernek nevezném: a régi scriptorok hagyományát folytató jezsuita teológus, folyóirat- és könyvszerkesztő, a Vatikáni Rádió fáradhatatlan munkatársa, és persze költő, műfordító – s nem utolsósorban az életet minden vonatkozásában élvező ember. „Örömben éltem” – ezt a címet adta az életét és jezsuita hivatását bemutató könyvének. És valóban, az utolsó hónapok szenvedéseit nem számítván, jezsuita hitének biztosságában, kemény munká-

val, de mindig örömkben, egyszerű találkozásokban, könyvbemutatók sokaságával, kitűnő ebédek és vacsorák, finom porchetta és jó borok melletti beszélgetésekkel teltek az évek. És nagyvonalú, az örök gyermek lelkületével megáldott emberként az örömek szétosztásában sohasem fukarkodott. Szeretett és tudott is énekelni, mindenkit jókedvre hangolt a népdalokkal, kedvencével, a *Simon-gáti lányokkal* vagy a jezsuitához talán nem egészen, ahhoz mégis illő dallal, a tréfás érzelmességgel előadott *Szeretlek én, jöjj vissza hozzám* című, valaha népszerű slágerrel.

Feri egyszer bevallotta: a kórházi pasztoráció – a naponta látott emberi szenvedés – mennyire megviseli, mekkora félelemmel, szorongással tölti el. Sokáig viaskodott a halál gondolatával. Kilencven esztendőskoráig mondogatta, hogy mindig mások halnak meg. Aztán egyszer, amikor Lisieux-i Szent Teréz naplófeljegyzé-

Fotó: Lambert Attila

seiben az apáca fájdalmas, „sötét” éjszakáiról olvasott, váratlanul kimondta: *most már elhiszem, hogy én is meghalok*.

Szinte élete utolsó pillanataig dolgozott. Fájdalmas, hogy mindvégig megőrizte szelleme épségét, tiszta tudattal élte meg a testi leépülés minden kínját. Amíg beszélni tudott, mert az elmúlt napokban a hangját is elveszítette, velem tervezte meg szerkesztetni és megjelentetni Joseph Ratzingerről írt hosszú tanulmányát.

Hálát adok a Jóistennek, hogy a munkatársa lehettem,

hogy a barátságába, bizalmába fogadtam, hogy hosszú ideig vasárnaponként vihetttem Zugligetbe, a Szent Család-templomba, ahol fél 12-kor mindig ő mutatta be a szentmisét, s én olvashattam neki a szentleckét és a könyörgést. És hálás vagyok, hogy utolsó napjaiban mellette lehettem, foghattam a kezét.

Drága Feri, Isten veled, nyugodj békében!

Róna Judit
Bölcsészettudományi
Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet

HÍREK KÉPEKBEN

• Budapest-Angyalföldön megújult a Mária Keresztények Segítsége-templom szentélye és orgonája, valamint a plébánia közösségi terme. Október 8-án, Magyarok Nagyasszonya ünnepén délelőtti hálaadásra gyűlt össze a plébánia közössége. Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Erdő Péter bíboros, prímás volt, aki a szentmise keretében plébániai missziós évet hirdetett a 2023/2024-es időszakra.

• A Szent János Katolikus Óvoda Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola épületenergetikai beruházásának átadását és az intézmény egyházmegyei fenntartásba vételének tizedik évfordulóját ünnepelték október 7-én Egyeken. Az ünnepi esemény elején Palánki Ferenc megyéspüspök megáldotta az újtelepi általános iskola épületét.

• Közel kilencezer önkéntes vett részt október 6. és 9. között a 15. alkalommal megrendezett „72 óra kompromisszum nélkül” akcióban határon innen és túl. A résztvevők száz településen több mint kétszáz ökológiai, fejlesztő vagy szociális feladatot valósítottak meg az erdőtelepítéstől elkezdve a parkrendezésem és szemétszedésen át egészen az idősothtonok lakóival szervezett közös programokig.

ADVENTI ZARÁNDOKLAT
KOLOZSVÁRRA ÉS NAGYVÁRADRA

2022. december 3-4.
(2 nap / 1 éjszaka)

ZARÁNDOKLATVEZETŐ:
Kuzmányi István diakónus

A Magyar Kurír portál és az Új Ember katolikus hetilap kiadója és a Via Sacra Zarándok Utazási Iroda szervezésében adventi zarándoklatra hívjuk Kolozsvárra és Nagyváradra.

A zarándoklat során közösen felfedezzük a teljesen felújított kolozsvári Szent Mihály-templomot és a nagyváradi püspöki palotát, valamint a karácsonyi fényekbe öltözött két erdélyi város egyéb látnivalóit is.

További információ és jelentkezés:
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

Új Ember

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

VIA SACRA
zarándok utazási iroda

AZ ÉN TEMPLOMOM, A MI TEMPLOMUNK – FOTÓ- ÉS ESSZÉPÁLYÁZAT

Pasarét

Szeretnénk bemutatni, határon innen és túl, közösségi hitéletünk legfontosabb tereit. A templomot, ahová olvasóink járnak, amit a magukénak éreznek, és amelyben nem csupán egy épületet látnak, hanem egy találkozási helyet Istennel és egymással. Ebből az alkalomból indított pályázatunk első pályaművét adjuk közre. A pasaréti Páduai Szent Antal ferences templomról Bobay Orsolya OFS írt nekünk.

A Budapest második kerületében található pasaréti ferences templomot 1934-ben szentelték fel, tehát csaknem százéves épületről van szó, amelynek a felújítása a közelmúltban zajlott le. Mivel a ferences rend által működtetett plébániáról van szó, az életében fontos szerepet játszik Assisi Szent Ferenc példájának követése. A templom és a plébánia életét emellett meghatározza a falai között működő számos közösség és hittanecsoprt jelenléte, akik a néhány éve átadott közösségi házban is otthonra találtak. A hétköznapi és vasárnapi szentmisén is meg tapasztalható élő imaközösség, a ferences testvérek jelenléte sokat segít abban, hogy egyéni szinten is meg tudjuk élni a keresztény és a ferences hivatásunkat.

A pasaréti ferences templom már évtizedek óta fontos hely az életemben, nem utolsósorban azért, mert egészen fiatal koromtól kezdve ennek a lelkeségnek van meghatározó szerepe az életemben. Bár akkor még nem voltam a ferences világi rend tagja, házasságkötésünk előtt is fontos szempont volt, hogy az esküvőre az egyik budapesti ferences templomban kerüljön sor, és végül a

jegyesoktatás volt a döntő szempont, ami miatt ezt a templomot választottuk. Ekkortól kezdve tartozunk a plébániához.

A templomhoz és a plébániához nagyon sok személyes emlékem kötődik. Ha választanom kell az elmúlt évek tapasztalatai közül, mégis a *Pasaréti Passió* első, 2019-es előadása jelent meghatározó emléket. Ez a darab már nem az első fellépése volt a plébánia színjátszó közösségének, viszont erre nézőként a szüleim is eljöttek, és így családi programmá vált, amelyet együtt éltünk át.

Manapság is gyakran felidézem azt, hogy az előadás során meg tapasztaltak nem egy azonnali, de aztán hamar elmúló hatást váltottak bennem, hanem másnap reggel teljesen váratlan és spontán módon éreztem meg azt, hogy milyen mélyen érintett mindaz, amit láttam.

Fotó: Gieszer Richard

